

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

Richard Wild

Internet a autorské právo - rozsah odpovědnosti
jednotlivých subjektů a způsob ochrany proti pirátství

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Petra Žikovská

Ústav práva autorského, práv průmyslových a práva soutěžního

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): květen 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že předloženou diplomovou práci jsem vypracoval samostatně, a že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 2. 5. 2015

Richard Wild

Poděkování

Děkuji vedoucímu diplomové práce JUDr. Petře Žikovské za její pomoc, cenné rady, poznatky, vstřícný přístup a trpělivost při zpracování této diplomové práce.

Dále také děkuji rodině a blízkým za podporu během celého studia. Zvláštní poděkování za pomoc a podporu patří JUDr. Markétě Wildové.

Obsah

Úvod.....	3
1. Internet.....	5
1.1. Počet uživatelů internetu	5
1.2. Obecný pojem internetu	6
1.3. Internet jako právní pojem	7
1.4. Základní schéma fungování Internetu z hlediska zúčastněných subjektů.....	9
1.4.1. Koncový uživatel	10
1.4.2. Poskytovatel připojení	10
1.4.3. Poskytovatel volného prostoru.....	10
1.4.4. Poskytovatel obsahu	11
1.4.5. Poskytovatel odkazu	11
1.4.6. Výměna dat mezi providery.....	11
1.5. Právo přístupu na Internet	12
2. Autorské právo	16
2.1. Charakteristika autorského práva	16
2.2. Prameny autorského práva a právní úprava informační společnosti	18
2.2.1. Ústavněprávní prameny	19
2.2.2. Vnitrostátní zákonná úprava autorského práva a právní předpisy ohledně informační společnosti.....	20
2.2.3. Právní prameny autorského práva EU	24
2.2.4. Mezinárodní normy autorského práva	29
3. Odpovědnost jednotlivých subjektů za porušení autorských práv na síti Internet ..	32
3.1. Pojem a druhy odpovědnosti ve vztahu k autorskému právu.....	32
3.2. Porušování autorského zákona prostřednictvím Internetu	35
3.3. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti	36
3.3.1. Poskytovatel služby přenosu informací (mere conduit)	39
3.3.2. Poskytovatel služby automatického ukládání (caching).....	43
3.3.3. Poskytovatel služby ukládání obsahu uživatelů (hosting)	44
3.4. Odpovědnost poskytovatele odkazu (link).....	52
3.5. Odpovědnost poskytovatele obsahu (content provider liability)	57

3.6. Odpovědnost koncového uživatele	58
3.7. Peer-to-Peer sítě	63
4. Další důležitá soudní rozhodnutí v souvislosti odpovědnosti za porušení autorského práva na Internetu.....	68
4.1. L'Oréal v. eBay.....	68
4.2. GEMA v. Rapidshare	69
4.3. La Soci��t�� Google France v. La Soci��t�� Bach Films.....	70
5. Způsoby ochrany proti pirátství.....	72
Závěr	75
Zdroje.....	77
Seznam použitých zkratk	85
Abstrakt.....	87
Abstract.....	89
Klíčová slova, Keywords	91

Úvod

Novodobá společnost je bez moderních informačních technologií již nemyslitelná, ať už proto, že všudypřítomný technologický vývoj se snaží o všeobecnou automatizaci lidských činností nebo ať už kvůli snahám lidstva o okamžité šíření a sdílení informací a dat. Lze říci, že role Internetu je v rámci informační společnosti nesporně jedním z nevlivnějších fenoménů ve všech sférách společnosti, přičemž jeho neustálý vývoj vyžaduje zároveň aktualizaci právní úpravy.

Moderní věk pomocí informačních technologií, a to zejména pomocí Internetu, zcela zásadně změnil způsoby komunikace napříč celou společností, neboť umožnil levně a rychle spojit dva a více subjektů i přes velkou vzdálenost nebo sdílet a šířit informace předem neurčenému počtu subjektů, kdy otázka vzdálenosti a časové náročnosti v kontextu s komunikací a sdílením dat a informacemi obecně již není překážkou, ba dokonce zcela ztratila svůj význam.

Autorské právo je na Internetu ohrožováno a porušováno doslova nepřetržitě, přičemž lze prohlásit, že pirátství jako takové je na vzestupu, neboť technologický pokrok přinesl mnoho nových možností jak pirátství provozovat. Zásadní otázkou ovšem je, kdo konkrétně je dle práva za porušení autorskoprávních předpisů odpovědný. S ohledem na zvláštní povahu Internetu a různé postavení jednotlivých subjektů není mnohdy odpověď na tuto otázku jednoduchá.

Důvodem, proč jsem si toto téma zvolil, je bezesporu aktuálnost dané problematiky, přičemž mám na mysli jednak aktuálnost ve smyslu moderní doby lidské společnosti, která je již pevně spojena s prostředky z oblasti moderních informačních technologií, a také aktuálnost ve smyslu vývoje právní úpravy, která se týká prostředí Internetu a informačních technologií vůbec.

V rámci první kapitoly této práce se zaměřuji jednak na definici Internetu, jakožto technického nástroje a také na definici v právním slova smyslu. Ve druhé kapitole se věnuji autorskému právu, jakožto odvětví práva a také jeho formálním pramenům. Stejná kapitola dále obsahuje i prameny týkající se samotné sítě Internet popřípadě informační společnosti. Stěžejní třetí kapitola řeší odpovědnost jednotlivých

subjektů v oblasti Internetu ve spojitosti s ochranou autorského práva. V předposlední kapitole jsou rozebrána některá soudní rozhodnutí, která ovlivnila či stále ovlivňují další rozhodování v oblasti otázky odpovědnosti za porušení autorského práva na Internetu. Poslední kapitola dokresluje problematiku pirátství z prostředí Internetu, a dále obsahuje popis konceptu ochrany proti tomuto negativnímu fenoménu dnešní doby.

1. Internet

1.1. Počet uživatelů internetu

Internet je bezpochybně společností vnímán jako neodmyslitelná technologie každodenního života, a počet jeho uživatelů stále narůstá. Začátek historické geneze novodobější podoby Internetu lze datovat k roku 1969, kdy se první verze Internetu zrodila v USA na půdě tamějších univerzit¹. Došlo k tomu při propojení čtyř počítačových jednotek prostřednictvím sítě ARPANET, kterou spustila instituce ARPA (Advanced Research Projects Agency), jež byla zřízena a financována Ministerstvem obrany USA. Nikdo tehdy pravděpodobně nepředpokládal, že tento fenomén předčí veškerá statistická očekávání, kdy se společnost stane na Internetu de facto závislá. Statistické údaje z reportu Mezinárodní telekomunikační Unie (International Telecommunication Union)², specializované agentury OSN zabývající se problematikou informačních a komunikačních technologií udávaly ke konci roku 2015 neuvěřitelný vzestup uživatelů Internetu až k počtu 3,2 miliardy. Pro srovnání lze uvést údaje platné v roce 2000, kdy bylo podle údajů Mezinárodní telekomunikační unie k Internetu připojených pouhých 400 milionů, což tvoří pouhých 6,5% populace, ovšem již zmíněný počet 3,2 miliardy uživatelů ke konci roku 2015 tvoří téměř 43% celkové lidské populace. Tento markantní nárůst lze podle mého názoru označit za nejdůležitější aspekt vývoje informační společnosti jako celku. Počet uživatelů bude vzhledem k celosvětovým prognózám pravděpodobně dále prudce stoupat, jelikož trend Internetu se rapidně zvyšuje i v méně rozvinutých zemích. Důvodem je také klesající cena Internetu, a to ať už mluvíme o cenách za jeho poskytování koncovým uživatelům nebo o nákladech na samotné projekty týkající se zasílání nových oblastí.

Česká populace je v rámci užívání Internetu velmi aktivní, přičemž počet českých uživatelů Internetu v roce 2015 překonal evropský průměr. Dle tiskové zprávy Českého

---

¹ *Brief History of the Internet* [online]. USA: Internet Society [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/internet/what-internet/history-internet/brief-history-internet>

² Report *ITU* [online]. 2015 [cit. 2016-01-31].

Dostupné z: http://https://www.itu.int/net/pressoffice/press_releases/2015/17.aspx

statistického úřadu z listopadu 2015³ Internet v rámci české populaci užívalo 79,7 % osob (pouze osoby 16 – 74 let), zatímco průměr unijních zemí činil 78,0 %.

1.2. Obecný pojem internetu

Neodborná veřejnost často nazývá Internet jednoduše jako „sít“ anebo „sít' sítí“ nebo jeho definici často chybně zaměňuje se službou World Wide Web, která představuje pouze jeho nejrozšířenější službu ve smyslu globálního hypertextového informačního systému. Přesnější definice Internetu především kladou důraz na jeho multifunkčnost a snaží se obsáhnout jeho veškeré funkce. Nelze však určit, která definice je v moderní době nejvíce korektní a nejpřesnější z hlediska technologické funkčnosti Internetu.

Jedna z uznávaných oficiálních definic Internetu pochází z roku 1995, kdy Federální výbor pro síť (Federal Networking Council)⁴, který byl zřízen Národní radou pro vědu a technologii Spojených států Amerických, přijal definici Internetu ve své rezoluci. Podle definice⁵ Federálního výboru pro síť USA představuje Internet globální informační systém, který je logicky vzájemně propojen prostřednictvím globálního a jednotného prostoru adres, který je založen na internetovém protokolu (IP), včetně dalších, kteří jsou jeho následníky. Dále je Internet dle definice schopen podpořit komunikaci založenou na skupině protokolů Transmission control Protocol, popřípadě Internet Protocol (TCP/IP) nebo jejím následným rozšířením či jejími modifikacemi a jinými kompatibilními IP protokoly. Dále je funkce sítě Internet definována tak, že poskytuje, užívá a zpřístupňuje, veřejně nebo soukromě, vysokoúrovňové služby založené na komunikační a související infrastruktuře. Výše uvedená definice se snaží obsáhnout funkce Internetu jako celku, proto se může zdát příliš obecná či neucelená, ovšem široká odborná veřejnost ji i dnes považuje za platnou.

---

³ Tisková zpráva ČSÚ [online]. 2015 [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/poctem-uzivatelu-internetu-jsme-preskocili-evropu>

⁴ Federal Networking Council. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Networking_Council

⁵ GÁLA, Libor, Jan POUR a Zuzana ŠEDIVÁ. *Podniková informatika: počítačové aplikace v podnikové a mezipodnikové praxi*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, Management v informační společnosti. str. 36. ISBN 978-80-247-5457-4.

Pro srovnání je zajímavé zmínit také normovanou definici Internetu z českého prostředí, jež byla vytvořena Ministerstvem vnitra ČR v rámci studie vztahující se k tématu kybernetické bezpečnosti, a která je možná záměrně značně zjednodušená. Tato definice popisuje Internet jako *celosvětovou počítačovou síť spojující počítače a počítačové sítě všech kontinentů, přičemž nabízí různé služby, mezi nejznámější patří WWW (prohlížení webových stránek), elektronická pošta (e-mail) či FTP (protokol pro přenos souborů). Souhrn všech sítí a počítačů je vzájemně spojen přenosovým protokolem TCP/IP (Transmission Control Protocol – Internet Protocol).*⁶ Lze říci, že výše zmíněná definice působí příliš zjednodušeně tudíž neodborně, ovšem i přesto se často objevuje ve své zkrácené verzi v rámci sdělovacích prostředků a médiích.

1.3. Internet jako právní pojem

V rámci právního řádu České republiky neexistuje přímá definice Internetu, ovšem v rámci legislativy teoreticky lze pojem Internetu subsumovat pod pojem elektronický prostředek či pomocí extenzivního výkladu i pod pojem služby informační společnosti. Oba zmíněné pojmy jsou upraveny v ustanovení § 2 zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, který primárně upravuje odpovědnost a práva a povinnosti osob, které poskytují služby informační společnosti a šíří obchodní sdělení, a to v souladu s právem Evropských společenství⁷. V rámci ustanovení § 2 tohoto zákona zákonodárce definoval elektronický prostředek jako *zejména síť elektronických komunikací, elektronická komunikační zařízení automatické volací a komunikační systémy, telekomunikační, koncová zařízení a elektronická pošta*⁸ a službou informační společnosti se podle tohoto zákona rozumí *jakákoliv služba poskytovaná elektronickými prostředky na individuální žádost uživatele podanou elektronickými prostředky, poskytovaná zpravidla za úplatu; služba je poskytnuta elektronickými prostředky, pokud je odeslána prostřednictvím sítě elektronických komunikací a vyzvednuta uživatelem z elektronického zařízení pro ukládání dat.*⁹ Tyto zmíněné legální definice nedefinují Internet v pravém slova smyslu, ovšem úmyslem

---

⁶ *Základní definice, vztahující se k tématu kybernetické bezpečnosti: Studie.* 1. vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2009.

⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o určitých aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodního styku v rámci vnitřního trhu.

⁸ ustanovení § 2 písm. c) zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti,

⁹ ustanovení § 2 písm. a) zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti,

zákonodárce bezesporu je, aby se Internet podřazoval pod pojem elektronický prostředek, neboť z logického výkladu díkce zákona lze usoudit, že se tento zákon na Internet samozřejmě aplikuje, i když v textu není přímo použit termín „Internet“. V této souvislosti je třeba zmínit zákon o elektronické komunikaci¹⁰, v jehož ustanovení § 2 můžeme nalézt definice sítě elektronických komunikací, což je páteří pojem v obou výše zmíněných definicích. Dle uvedeného zákona¹¹ se sítěmi elektronické komunikace rozumí *přenosové systémy, popřípadě spojovací nebo směrovací zařízení a jiné prostředky, včetně prvků sítě, které nejsou aktivní, které umožňují přenos signálů po vedení, rádiovými, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky, včetně družicových sítí, pevných sítí s komutací okruhů nebo paketů a mobilních zemských sítí, sítí pro rozvod elektrické energie v rozsahu, v jakém jsou používány pro přenos signálů, sítí pro rozhlasové a televizní vysílání a sítí kabelové televize, bez ohledu na druh přenášené informace*. Vzhledem k obecné formulaci definice, je zřejmé, že síť elektronické komunikace není de lege pouze Internet, jak by se někteří mohli mylně domnívat.

Autorský zákon¹² Internet nedefinuje, ovšem pracuje s pojmem „počítačová nebo obdobná síť“¹³, přičemž jeho komentář¹⁴ přiznává Internetu v rámci počítačových sítí zvláštní postavení vzhledem k jeho rozsahu a definuje jej jako *interaktivní médium pro komunikaci, které obsahuje informace, jež jsou simultánně a okamžitě přístupné bez ohledu na teritoriální umístění členům veřejnosti z místa a času individuálně jimi určeného*. Tuto definici zmiňuje dle komentáře také Společné doporučení na ochranu známek a jiných práv průmyslového vlastnictví k označením na Internetu, přijatého valným shromážděním Pařížské unie na ochranu průmyslového vlastnictví a valným shromážděním WIPO¹⁵.

---

¹⁰ Zákon č. 127/2005 Sb. Zákon o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů

¹¹ § 2 písm. h) Zákona č. 127/2005 Sb. Zákon o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů

¹² Zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů

¹³ ustanovení §18 odst. 2 zákona č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů

¹⁴ TELEČ, Ivo. Autorský zákon: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. str. 223 Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

¹⁵ World Intellectual Property Organization (Světová organizace duševního vlastnictví)

Právní pojem Internetu byl samozřejmě definován i odbornou literaturou, kdy tento fenomén byl popsán mnoha odborníky. Jedním z nich je určitě V. Smejkal, který ve své publikaci¹⁶ nastiňuje, že právně je třeba chápat Internet jako *přenosové médium (prostředí) umožňující využívání určité služby (určitých služeb) poskytované s využitím tohoto média*, přičemž dále uvádí, že se jedná o jistou analogii s používáním rozhlasového nebo televizního přijímače, kdy existuje technický nosič, jenž je využíván množstvím vysílačů neboli stanic. Autor naráží na fakt, že Internet sice bezpochyby existuje, ovšem jeho chování a struktura je těžko definovatelná. Možnou příčinou může být skutečnost, že Internet není podroben jednotné kontrole a řízení, a tudíž nelze přesně definovat jeho strukturu a s tím spojenou vcelku složitou otázku odpovědnosti jednotlivých subjektů.

1.4. Základní schéma fungování Internetu z hlediska zúčastněných subjektů

Jak už bylo nastíněno v předchozí kapitole, Internet jsou vzájemně propojené počítačové sítě, jejichž zcela zásadním znakem je decentralizovaná struktura, tedy struktura bez jakékoliv nadřazenosti či podřazenosti, ovšem role subjektů se v rámci fungování Internetu liší. Z právního hlediska je zcela zásadní, kdo a jakým způsobem zasahuje do přenosu, správy, distribuce, zveřejňování a šíření dat, které jsou objektem autorskoprávní ochrany, kdo je poskytovatelem na Internetu a kdo je případně pouhým koncovým uživatelem. Z technologického hlediska funkčnosti Internetu můžeme usuzovat, že rozlišit subjekty a jejich postavení v rámci vztahů na Internetu lze celkem snadno, typologie subjektů na Internetu z hlediska práva je ovšem různorodá. Pro základní rozdělení subjektů jsem převzal typologii dle publikace¹⁷ J. Čermáka, jelikož se jeví jako právně uchopitelná s ohledem na následnou otázku odpovědnosti za porušení autorského práva. Rozdělení subjektů je dle publikace Čermáka následující:

- a) Koncový uživatel;

---

¹⁶ SMEJKAL, Vladimír a kol. Právo informačních a telekomunikačních systémů. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. xxx, str. 587. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 80-7179-765-0.

¹⁷ ČERMÁK, Jiří. Internet a autorské právo. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. str. 153. ISBN 80-7201-423-4.

- b) Poskytovatel připojení;
- c) Poskytovatel volného prostoru;
- d) Poskytovatel obsahu;
- e) Poskytovatel odkazu;

Je třeba uvést, že subjekty mohou navzájem splývat, jelikož je samozřejmě technicky možné, aby jeden subjekt byl poskytovatelem připojení a zároveň poskytovatelem volného prostoru či poskytovatelem obsahu.

1.4.1. Koncový uživatel

Pro účely zákona o elektronických komunikacích se koncovým uživatelem rozumí uživatel, který nezajišťuje veřejné komunikační sítě nebo veřejně dostupné služby elektronických komunikací.¹⁸ V praxi koncový uživatel (též někdy „klient“) běžně užívá Internet např. pro komunikaci, vyhledávání informací využívá jiné služby, ale pouze v postavení konečného „zákazníka“.

1.4.2. Poskytovatel připojení

Koncový uživatel se připojuje k Internetu pomocí poskytovatele Internetu, někdy též Internet service provider nebo acces provider¹⁹, donedávna se často jednalo o bývalé společnosti, které poskytovaly telefonní služby, dnes však existuje široké spektrum subjektů, které se zabývají pouze poskytováním internetového připojení.²⁰ Jedná se o subjekt, který napojí koncového uživatele k síti a umožní mu připojení prostřednictvím jeho serveru k ostatním vzdáleným serverům.

1.4.3. Poskytovatel volného prostoru

---

¹⁸ ust. § 2 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

¹⁹ *Internet Providers* [online]. About Tech, 2014 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: http://compnetworking.about.com/od/internetaccessbestuses/g/bldef_isp.htm

²⁰ Internet service provider. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Poskytovatel_internetového_připojení

Poskytovatel volného prostoru (někdy též hosting provider) poskytuje volný prostor na jeho serveru ostatním uživatelům, aby zde umístili svá data, a to včetně webové stránky.

1.4.4. Poskytovatel obsahu

Poskytovatel obsahu (též také provider of content) je dle J. Čermáka *konkrétní subjekt, který vytvořil, nebo si nechal vytvořit obsah své webové stránky*.²¹ Tento subjekt pouze poskytuje již vytvořený obsah, který je následně umístěn na příslušný server poskytovatele volného prostoru, přičemž nezáleží, zda se jedná o webovou stránku či jiná data.

1.4.5. Poskytovatel odkazu

Poskytovatel odkazu (též také hyperlink supplier) je subjekt, který umisťuje na své webové stránce odkazy na jiné informace, data či dokumenty, které jsou dále přístupné v rámci sítě Internet. Rozlišovat tento subjekt má však svůj právní význam jenom tehdy, kdy nesplývá s poskytovatelem obsahu. Jinými slovy odkaz musí vést k cizímu obsahu, abychom mohli hovořit o poskytovateli odkazu v pravém slova smyslu.²² V kapitole, která se týká odpovědnosti poskytovatele odkazu, bude také rozebírán hojně používaný tzv. embedded link.

1.4.6. Výměna dat mezi providery

Pro pochopení fungování Internetu je třeba také zmínit způsob propojení mezi jednotlivými providery. Výměna dat mezi sítěmi jednotlivých poskytovatelů probíhá prostřednictvím IXP (Internet Exchange Point)²³, tedy skrze sdílené platformy neboli internetové uzly. IXP lze chápat jako místo, kde dochází k propojení jednotlivých sítí. Sdílené připojení totiž šetří všem zúčastněným náklady, je obecně rychlejší a mnohem

---

²¹ ČERMÁK, Jiří. Internet a autorské právo. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. str. 153. ISBN 80-7201-423-4.

²² ČERMÁK, Jiří. Internet a autorské právo. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. str. 154. ISBN 80-7201-423-4.

²³ Internet Exchange Points: Collaborating for the Greater Good [online]. Internet Society, 2011 [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/internet-exchange-points-collaborating-greater-good>

efektivnější. Propojení tohoto typu se nazývá „peering“²⁴. K tomu aby toto řešení fungovalo, uzavírají mezi sebou jednotliví poskytovatelé dohody o podmínkách, zásadách a pravidlech provozu při této výměně dat. V praxi se ještě rozlišuje bilaterální peering, kdy je dohoda pouze mezi dvěma stranami a tzv. mnohostranný peering mezi více stranami.

1.5. Právo přístupu na Internet

Velmi aktuální právní otázkou je právo přístupu na Internet ve smyslu práva, které je garantováno a zároveň může být státem vymáháno. Některé právní teorie, zejména pak zahraniční, jej dokonce staví do pozice základního práva člověka, přičemž je toto právo na přístup k Internetu zaručeno zákonem či dokonce právním předpisem nejvyšší právní síly jednotlivého státu. Prvním státem, který zaručuje právo na přístup k Internetu ve formě občanského práva, se stalo Finsko²⁵, kdy tamní zákonodárny sbor schválil zákon, který stanoví, že každý občan musí mít zaručen přístup k Internetu o minimální rychlosti jednoho megabitu za sekundu. Finský zákonodárny sbor jako první definoval podmínky práva přístupu na Internet, a to především pak jeho kvalitu, jež se týká specifikace rychlosti datového přenosu. Zde je nutné uvést, že se nejedná o úpravu práva přístupu k informacím prostřednictvím Internetu, která je v ostatních zemích chápána jako hlavní, ale zákonodárce se zde soustředil především na zaručení kvality Internetu, což lze považovat za převratné. Lze očekávat, že se k tomuto trendu přikloní i právní řády dalších států.

Názor ohledně práva na přístup k Internetu jakožto práva základního či občanského byl proklamován i na půdě Evropského parlamentu v roce 2009 v rámci projednávání tzv. telekomunikačního balíčku.²⁶ Právo přístupu na Internet lze chápat jednak jako umožnění přístupu k připojení ke světové síti a také jako právo ve smyslu přístupu k

---

²⁴ Peering Definition [online]. Tech Target, 2007 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://searchtelecom.techtarget.com/definition/peering>

²⁵ GRIVNA, Tomáš a Jiří HERCEG. Právo na přístup k Internetu, blokáce stránek a digitální gilovina. Trestněprávní revue, Praha: C.H.Beck, 2010. ISSN 1213-5313.

²⁶ tamtéž

obsahu bez cenzury, svobodného vyhledávání a šíření informací popř. svobodného sdílení obsahu²⁷.

Obecně přijímanou tezí je, že prostřednictvím sítě Internetu dochází k uplatňování dalších práv, které jsou garantovány státem jakožto práva základní. Internet může sloužit jako prostředek k naplňování těchto práv. Jedná se především o právo na svobodu projevu, jakožto možnost vyjadřovat své názory, které je doplněno o svobodu na informace neboli svobodu na přístup k informacím. Zaručeno je nejen právo být informován, ale i právo informace vyhledávat a šířit. Listina základních práv a svobod²⁸ nezmiňuje, jakými prostředky lze informace vyhledávat či šířit, neuvádí ani demonstrativní výčet těchto prostředků. Záleží tedy na každém oprávněném subjektu, aby si svůj prostředek zvolil, přičemž nemůžeme vyloučit ani síť Internet.²⁹

Článek 17 Listiny základních práv a svobod³⁰ stanoví, že *každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu*. Vzhledem k dikci tohoto znění lze usuzovat, že právo na přístup k Internetu, je součástí práva na svobodu projevu zaručeného dle výše uvedeného čl. 17 Listiny.

Dle zprávy Rady pro lidská práva OSN ze 17. sezení³¹ vypracované Frankem La Rue, zvláštním zpravodajem pověřeným monitorováním nových médií a jejich vlivu na lidská práva a svobody má být zabezpečení volného přístupu občanů k Internetu prioritou každého státu. Internet dle této zprávy přispívá k transparentnosti vládnoucích subjektů a k aktivnímu působení lidí v souvislosti s budováním demokracie. Dále zpráva uvádí, že přílišná snaha vlád o regulaci Internetu je nezákonná. Právo na přístup k Internetu dle této zprávy lze subsumovat pod čl. 19 Všeobecné deklarace lidských

---

²⁷ Pozn. autora: Tato možnost uplatnění práva na svobodný přístup platí pouze pro subjekty, kteří v rámci jejich činnosti na Internetu neporuší platné normy autorského práva.

²⁸ Předpis č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky

²⁹ GRIVNA, Tomáš a Jiří HERCEG. Právo na přístup k Internetu, blokace stránek a digitální gilotina. Trestněprávní revue, Praha: C.H.Beck, 2010. ISSN 1213-5313.

³⁰ Předpis č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky

³¹ Zpráva Rady pro lidská práva OSN ze 17. sezení, Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression, Frank La Rue* [online]. 2011 [cit. 2016-03-09]. Dostupné z:

http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/17session/A.HRC.17.27_en.pdf

práv³², který uvádí, že *každý má právo na svobodu přesvědčení a projevu; toto právo nepřipouští, aby někdo trpěl újmu pro své přesvědčení, a zahrnuje právo vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky jakýmkoli prostředky a bez ohledu na hranice.*

Obecně lze však rozlišovat právo na informace ve smyslu mít možnost přístupu k informacím jakožto novým skutečnostem, nehledě na nástroj, který použijeme k jejich dosažení a právo na Internet, které se týká nároku na připojení, jakožto státem zaručené právo na zajištění přístupu k síti³³, což se považuje v dnešní době stále za *de lege ferenda*. I přes tuto teoretickou rozlišnost těchto dvou práv, jsou však spojována dohromady. Dle ustáleného výkladu je právo přístupu na Internet součástí práva na informace, což může mít zásadní dopad na nucené odpojování uživatelů. Podle názoru OSN a její zprávy³⁴ lze záměrné odpojování uživatelů od sítě Internet považovat za porušení čl. 19 odst. 3 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech³⁵ ve znění:

Čl. 19

1. Každý má právo zastávat svůj názor bez překážky.

2. Každý má právo na svobodu projevu; toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu, bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmkoli jinými prostředky podle vlastní volby.

3. Užívání práv uvedených v odstavci 2 tohoto článku s sebou nese zvláštní povinnosti a odpovědnost. Může proto podléhat určitým omezením, avšak tato omezení budou pouze taková, jaká stanoví zákon a jež jsou nutná:

---

³² Všeobecná deklarace lidských práv přijatá Valným shromážděním OSN dne 10. 12. 1948

³³ Pozn. autora.: Popřípadě by stát v rámci legislativy mohl přenést povinnost na samotné poskytovatele s tím, že jsou povinni poskytovat připojení v určité kvalitě určitým uživatelům. Toto řešení je však pouze pouhá myšlenka.

³⁴ Zpráva Rady pro lidská práva OSN ze 17. sezení, Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression, Frank La Rue* [online]. 2011 [cit. 2016-03-09].

Dostupné

z:

http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/17session/A.HRC.17.27_en.pdf

³⁵ Všeobecná deklarace lidských práv přijatá Valným shromážděním OSN dne 10. 12. 1948

a) k respektování práv nebo pověsti jiných;

b) k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálky.

Zpráva OSN uvádí, že odpojení uživatelů bez ohledu na skutečnost, že dotyčný porušuje intelektuální vlastnictví druhých osob, je v rozporu s výše citovaným článkem, tudíž i v rozporu s mezinárodním právem. Tento výklad je však z mého pohledu nešťastný, neboť v dikci tohoto článku můžeme naleznout možné omezení za účelem respektování práv jiných, což se jasně vztahuje i na autorské právo.

V této souvislosti můžeme poukázat na francouzskou úpravu HADOPI,³⁶ kdy bylo do roku 2013 možné piráta po varování a neuposlechnutí od Internetu odpojit. Změna zákona s sebou však přinesla nový systém pokut, ovšem možnost odpojení uživatele od Internetu zmizela. Uvedené důvody vyřknuté vládními představiteli, proč tato změna proběhla, se týkají spíše neefektivity celého systému, jelikož sankce odpojení od Internetu se mýjela účinkem. Nakolik se Francie zabývala otázkou, zda se jedná o porušení občanských práv v souvislosti se zrušením sankce odpojení od Internetu nelze hodnotit.

V rámci právního řádu ČR zatím tedy legislativa právo na Internet explicitně nikde nezaručuje, je však dle ustáleného výkladu součástí práva svobodného projevu dle čl. 17 Listiny. S ohledem na celkový vývoj legislativy v oblasti moderních technologií vyvstává otázka, zda se v souvislosti s genezí „quasi“ moderní evropské legislativy nedočká český právní řád řady změn právě v oblasti zákonné úpravy témat týkajících se Internetu, jakož i garantovaného práva k jeho svobodnému přístupu.

---

³⁶ Haute Autorité pour la Diffusion des Œuvres et la Protection des droits d'auteur sur Internet, Vládní agentura ve Francii založená za účelem ochrany autorského práva na Internetu.

2. Autorské právo

2.1. Charakteristika autorského práva

S právem autorským se všichni v životě setkávají takřka denně. Povaha autorského práva, jakož i jeho řazení, je právní teorií řešeno v celkem širokém rámci. Dle Komentáře k Autorskému zákoníku³⁷ je právo autorské *souhrnem norem soukromoprávní povahy, které tvoří zvláštní normativní systém, jenž je dílčím subsystémem práva soukromého*. Obecně platí, že se jedná o právo soukromé, které je založeno na soukromoprávních principech, které jsou buďto uvedeny v Občanském zákoníku (dále též jen OZ)³⁸ nebo jsou dokonce zakotveny v ústavním řádu ČR.

Autorské právo řadíme k právům absolutním, které působí *erga omnes*³⁹. Toto absolutní právo přísluší pouze jednotlivě určené osobě popř. též osobám, přičemž na druhé straně stojí povinnost individuálně neurčených subjektů zdržet se jakéhokoliv neoprávněného zásahu do těchto práv.⁴⁰ Jinými slovy nikdo nemůže zasáhnout do práv osoby autorskoprávně oprávněné, aniž by k tomu dala tato osoba své svolení. Pokud se tak i přesto stane, tedy pokud je takové právo osoby oprávněné ohroženo nebo porušeno, je tato osoba vybavena právními prostředky v podobě žalob.

Dalším zcela zásadním charakteristickým znakem autorského práva je jeho nepromlčitelnost. Některá odborná literatura tuto nepromlčitelnost srovnává s nepromlčitelností práva vlastnického.

Dále lze uvést, že autorské právo a práva s ním související se dle obecné právní doktríny řadí mezi práva duševního vlastnictví, resp. práva k nehmotným statkům. Duševní vlastnictví se z hlediska předmětů a jejich ochrany dělí na předměty průmyslově-právní ochrany a právě na předměty, které jsou chráněny právem

---

³⁷ TELEC, Ivo. Autorský zákon: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. xviii, str. 3. Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

³⁸ Zák. č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

³⁹ Působí proti všem na rozdíl od závazkových práv, resp. práv relativních, které působí pouze stranami závazku (*inter partes*).

⁴⁰ TELEC, Ivo. Autorský zákon: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. xviii, str. 4. Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

autorským a s ním právy souvisejícími.⁴¹ K tomuto je nutno uvést souvislost s právní kvalifikací pojmu *nehmotné věci* dle občanského zákoníku. Odpověď na primární otázku, zda se předměty chráněné autorským právem řídí režimem úpravy věcí v právním slova smyslu, má důležitý vliv na následnou aplikaci právních předpisů v praxi. Dle ustanovení § 496 odst. 2. občanského zákoníku je nehmotná věc definovaná jako *práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty*. Dle autorského zákona⁴² je dnešní autorské právo chápáno jako soubor výlučných práv majetkových a výlučných práv osobnostních,⁴³ hovoříme tedy o dualistickém pojetí autorského práva. Nutno podotknout, že přesnějším označením dnešního pojetí autorského práva je „*quasidualistické*“, jelikož nynější právní úprava neumožňuje zeizení majetkových autorských práv *inter vivos*.⁴⁴ Pokud zákonná úprava nepřipouští translativní převod autorských majetkových práv za života autora, nelze naši doktrínu označit za ryze dualistickou, která by striktně oddělila práva osobností a práva majetková, jako je tomu v jiných právních řádech. Ryze dualistickou koncepcí, která umožňuje neomezenou převoditelnost autorských majetkových práv za života autora, obsahuje například francouzská právní úprava.⁴⁵ Obecná povaha majetkových autorských práv je však v našem právním řádě natolik specifická, že je otázkou, zda lze mluvit o čistě majetkové povaze. Pomyslné spojení mezi dílem a jeho autorem je dle konceptu Autorského zákona natolik signifikantní, že lze do jisté míry označit tuto „majetkovou“ složku autorského práva jako právo smíšené. Jedná se však o teoretický náhled na věc, neboť v praxi se označení majetková autorská práva standardně užívá.

Dle převažující většiny názorů odborné veřejnosti povaha osobnostních práv autora nepřipouští, aby samotné autorské dílo⁴⁶, které je předmětem ochrany autorského

---

⁴¹ SUCHÝ, Václav. *Nehmotné statky a průmyslová práva: jejich ochrana, oceňování a komerční využití*. Vyd. 1. Praha: Technologické centrum Akademie věd ČR, 2010. ISBN 978-80-7419-037-7.

⁴² Zák. č. 121/2000 Sb. Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

⁴³ Ustanovení § 10 zák.č. Zák. č. 121/2000 Sb. Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

⁴⁴ TELEČEK, Ivo. *Autorský zákon: komentář*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. xviii, str. 5. Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

⁴⁵ §121-130 CPI (Code de la propriété intellectuelle)

⁴⁶ Pozn. autora: Autorské dílo ve smyslu ustanovení § 2 Zák. č. 121/2000 Sb. Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon). Dle Komentáře AZ ustanovení odst. 1 vymezuje pojem autorského díla jako předmět autorského práva, přičemž obsahuje formulovanou generální klauzuli předmětných děl pojatých do demonstrativního výčtu. Pro vyloučení všech pochybností ohledně autorských děl na Internetu, lze poukázat na ustanovení § 2 odst. 1 AZ, které

práva, bylo možné subsumovat pod definici věci, jež je uvedena výše⁴⁷. Naprosto zásadní roli zde hraje jedinečný charakter důsledků tvůrčí činnosti, která je natolik propojena se svým autorem, že autorská díla do skupiny nehmotných věcí zařadit ze své podstaty jednoduše nelze. Osobnostní prvek, chcete-li složka, je natolik určující, že s autorským dílem ve smyslu autorského zákona nelze nakládat jako s věcí v právním slova smyslu.⁴⁸

Pro srovnání je však potřebné uvést, že předměty chráněné průmyslovým právem (např. patenty, užité vzory aj.) naplňují všechny znaky věci, přičemž jejich povaha tomu nijak neodporuje. V neposlední řadě můžeme dodat, že věci nehmotnou v právním slova smyslu mohou být práva, jejichž povaha to připouští. Do této kategorie práv lze bez diskuze zařadit majetková práva, k nimž lze ovšem podřadit i autorskoprávní licenci, jejímž prostřednictvím dochází k manipulaci pouze s majetkovými autorskými právy. Osobně také zastávám názor, že samotné autorské dílo nemá povahu věci dle OZ a podléhá zvláštnímu režimu, a to především z důvodu spojení tvůrčí činnosti s autorem. Je však třeba podotknout, že se napříč odbornou veřejností vyskytuje i právní názor, který autorskému dílu zvláštní režim nepřiznává a řadí autorská díla do věcí nehmotných.

2.2. Prameny autorského práva a právní úpravy informační společnosti

Za účelem dalšího rozboru autorského práva v souvislosti s odpovědností za jeho porušení v obecné rovině, jakož i pro účely rozboru odpovědnosti jednotlivých subjektů na Internetu je třeba vymezit konkrétní formální prameny práva, a to především pak právní předpisy, které se na danou problematiku vztahují. Přehled legislativy uvedený v této kapitole obsahuje jednak právní normy vnitrostátního a mezinárodního autorského práva, ale také právní normy týkající se Internetu a informační společnosti,

---

stanoví, že i vyjádření díla v elektronické podobě se považuje za autorské dílo jakožto předmět práva autorského.

⁴⁷ srov. článku Věc v právním smyslu ve vztahu k autorskému právu. Wwww.epravo.cz [online]. 2012 [cit. 201603-19]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vec-v-pravnim-smyslu-ve-vztahu-kautorskemu-pravu-82470.html>

⁴⁸ srov. SÝKORA, Matěj. *Autorské dílo ve světle právního pojetí věci v novém občanském zákoníku* [online]. In: FAIR ART, 2014 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.fairart.cz/blog/autorske-dilo-ve-svetle-pravniho-pojeti-veci-v-novem-obcanskem-zakoniku/>

neboť pro komplexní posouzení všech právních aspektů je nutno zohlednit všechny elementární právní předpisy, které se řešeného tématu dotýkají.

I přestože právní řád některých zemí⁴⁹ považuje za formální pramen práva i soudní rozhodnutí nebo jsou považovány za rozhodující v rámci interpretace norem, v této kapitole k nim nebude přihlíženo, neboť vybranou judikaturu zohledním až v následující kapitole, která se týká jednotlivých soudních rozhodnutí o odpovědnosti subjektů na Internetu. Pro upřesnění uvádím,

2.2.1. Ústavněprávní prameny

V rámci ústavněprávních pramenů autorského práva je třeba odkázat na zásadní ustanovení čl. 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod⁵⁰, které přímo stanovuje, že *práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem*⁵¹. Vzhledem k tomuto ustanovení, můžeme vyjít z právního východiska, že je všem autorským dílům přiznána ústavní ochrana. Ustanovení pak především odkazuje na zákonnou úpravu, která dále stanoví jakým způsobem a za jakých konkrétních podmínek je tvůrčí duševní činnost chráněna.

Dále je třeba zmínit čl. 26 odst. 1 LZPS⁵², který lze vyložit jako právní základ pro volné nakládání s výsledky duševní tvůrčí činnosti, dle něhož má *každý právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost*. S tím souvisí i ustanovení čl. 11 LZPS⁵³, který stanoví, že každý má právo vlastnit majetek a určuje základní podmínky a pravidla pro vyvlastnění, přičemž se samozřejmě vztahuje i na předměty chráněné autorským právem. Jinak řečeno ústavní ochrana je zaručena i vlastníkům výsledků duševní tvůrčí činnosti,

---

⁴⁹ Pozn. autora: Nejedná se o Českou republiku.

⁵⁰ Usnesení předsednictva české národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁵¹ čl. 34 odst. 1 usnesení předsednictva české národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁵² Usnesení předsednictva české národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky ve znění

⁵³ Těž tam

jelikož Listina pod pojem *majetek* subsumuje dle výkladu Telece *všechny předměty, které mají alespoň potenciální majetkovou hodnotu*.⁵⁴

Pokud budeme pátrat po ústavní ochraně vymáhání autorského práva z hlediska procesního práva, můžeme zcela jistě v rámci práva na soudní ochranu využít přímou aplikaci ústavní normy čl. 36 odst. 1 LZPS⁵⁵, podle které *se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu*. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu platí: *„jestliže nedokonalá zákonná úprava znemožňuje přístup stěžovatele k soudu, přičemž odepření spravedlnosti (denegatio iustitiae) nelze zabránit ani předložením věci Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení dotčeného zákona podle čl. 95 odst. 2 Ústavy, je jediným ústavně konformním východiskem přímá aplikace ústavní normy, v daném případě čl. 36 odst. 1 Listiny*.⁵⁶

2.2.2. Vnitrostátní zákonná úprava autorského práva a právní předpisy ohledně informační společnosti

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském

Základním právním předpisem upravující autorské právo je zákon. č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) (dále též jen „AZ“). Jedná se o právní předpis, jenž je ve vztahu speciality k občanskému zákoníku⁵⁷. Lze říci, že dnešní účinný autorský zákon je založen na kontinentální koncepci, kdy zároveň převládá přirozenoprávní pohled. AZ komplexně upravuje autorské právo, přičemž zpracovává předpisy EU a jsou v něm dále zohledněny principy či závazné právní normy, které vycházejí z mezinárodních smluv.

Předmětem úpravy AZ jsou podle jeho ustanovení § 1 písm. a) *práva autora k jeho autorskému dílu*, podle § 1 písm. b) *práva související s právem autorským (1. práva výkonného umělce k jeho uměleckému výkonu, 2. právo výrobce zvukového záznamu k jeho záznamu, 3. právo výrobce zvukově obrazového záznamu k jeho záznamu, 4. právo*

⁵⁴ TELECE, Ivo. Přehled práva duševního vlastnictví. 1, Lidskoprávní základy, licenční smlouva. 2., upr. vyd. Brno: Doplněk, 2007. s. 75-76. ISBN 978-80-7239-206-3.

⁵⁵ Usnesení předsednictva české národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky ve znění

⁵⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, čj. 2 Ads 40/2003

⁵⁷ Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník

rozhlasového nebo televizního vysílatele k jeho vysílání, 5. právo zveřejnitel k dosud nezveřejněnému dílu, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv, 6. právo nakladatele na odměnu v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu) dle § 1 písm. c) právo pořizovatele k jím pořízené databázi, dle § 1 písm. d) ochrana práv podle tohoto zákona, a dále dle § 1 písm. e) kolektivní správa práv autorských a práv souvisejících s právem autorským. Podrobnému rozboru jednotlivých ustanovení autorského zákona v souvislosti s odpovědností na síti Internet se budu ve své práci věnovat především v kapitole odpovědnosti.

V současné době⁵⁸ je velmi aktuální novelizace AZ, která spočívá především v implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících a udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu. Dle důvodové zprávy⁵⁹ k předkládané novelě⁶⁰ je hlavním cílem především kvalitnější zpracování zákonné úpravy v oblasti kolektivní správy práv a kvalitnější úpravy právního prostředí pro výkon kolektivní správy těchto práv. Jednak tento vládní návrh zákona implementuje výše citovanou evropskou směrnici, ale také se snaží AZ aktualizovat a upravit ne zcela vyřešené otázky, a to např. ohledně elektronické komunikace mezi kolektivními správci a nositeli práv.

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

Formálním pramenem práva, jež se dotýká autorského práva, je bezesporu OZ, který především upravuje některé podmínky a náležitosti typizovaných smluvních závazků týkající se licencí k předmětům chráněným autorským zákonem. Jmenovitě se jedná o ustanovení v části IV., Hlava II, Díl 2, Oddíl 5, Pododdíl 2 Zvláštní ustanovení pro licenci k předmětům chráněným autorským zákonem počínající ustanovením, Pododdíl 3 Zvláštní ustanovení pro licenční smlouvu nakladatelskou, a dále Pododdíl 4 Zvláštní ustanovení pro práva související s právem autorským a pro právo pořizovatele databáze.

---

⁵⁸ Pozn. autora: Novela počítá s předpokládanou účinností od 1. dubna 2016, ovšem legislativní proces nebyl ke dni 29. 3. 2016 zcela dokončen, neboť vládní návrh zákona byl předložen Poslanecké sněmovně až dne 17. 2. 2016 a v současné chvíli se návrh zákona projednává zatím v 1. čtení. (stav ke dni 1. 4. 2016)

⁵⁹ Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

⁶⁰ Návrh novely autorského zákona vedený pod poř. č. 724/0 (zkr. Novela z. - autorský zákon – EU)

Dle OZ se dále samozřejmě obecně řídí závazky z deliktů dle části IV., Hlavy 3, a tedy i povinnost nahradit škodu porušením autorského zákona. Je třeba však připomenout, že AZ je ve vztahu speciality vůči OZ, tudíž se v případě dvojkolejné právní úpravy dle zásady *lex specialis derogat legi generali* použijí přednostně ustanovení AZ.

Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti

Jak už bylo naznačeno v předchozích kapitolách, formálním pramenem, jenž se v rámci právního řádu ČR zabývá právní úpravou informační společnosti, je zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti). Předmětem úpravy tohoto zákona je dle ustanovení § 1 odpovědnost a práva a povinnosti osob, které poskytují služby informační společnosti a šíří obchodní sdělení. Zásadní je však úprava jednotlivých typů odpovědnosti poskytovatelů zprostředkovatelských služeb. Otázce odpovědnosti dle tohoto zákona se však detailněji budu zabývat až v kapitole odpovědnosti.

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

Dalším právním předpisem, který nahradil zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, a který zasahuje do právní úpravy týkající se informační společnosti a také, jak již bylo zmíněno v kapitole 1, definuje některé pojmy z oblasti informačních technologií, je zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích. Především pak jmenovaný předpis upravuje podmínky podnikání a výkon státní správy v oblasti elektronických komunikací, a to na základě práva EU.⁶¹ Co se týká právní úpravy samotné sítě Internet, je třeba zmínit ustanovení § 40 odst. 5 tohoto zákona, který upravuje povinnost pro poskytovatele připojení k veřejné komunikační síti a k veřejně dostupné telefonní službě, kdy stanoví, že tyto typy poskytovaného připojení *musí umožnit koncovým uživatelům uskutečňovat národní a mezinárodní telefonní volání, faksimilní komunikaci a přenos dat rychlostmi dostatečnými pro funkční přístup k Internetu, s ohledem na technologie užívané většinou účastníků a technickou proveditelnost*. Avšak dále zákon dodává, že charakteristiky podmínek přístupu k Internetu dále stanoví prováděcí předpis. Může se zdát, že tato zákonná úprava souvisí s právem k přístupu na Internet, ovšem není tomu tak, neboť se

---

⁶¹ Ustanovení § 1 odst. 1 zák. č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích

tato úprava týká pouze podnikatelů, kteří poskytují výše uvedené připojení, a hovoříme tedy pouze o jejich povinnosti v rámci jejich podnikatelských aktivit, nikoliv o právu jednotlivé osoby k přístupu k Internetu jakožto o právu garantované státem. Předmětem úpravy tohoto zákona však není odpovědnost subjektů vzniklé z činnosti na síti Internet.

Tento normativní akt také hraje důležitou roli v souvislosti se sítí Internet v otázce uchovávání provozních a lokalizačních údajů (tzv. data retention)⁶². Přesněji řečeno zásadní je část zákona obsahující ustanovení § 97 odst. 3 a odst. 4, která byla rozhodnutím⁶³ Ústavního soudu zrušena, a to včetně prováděcí vyhlášky č. 485/2005 Sb. Zmíněné ustanovení upravovalo povinnost uchovávat provozní a lokalizační údaje, čímž byl dle ÚS porušen princip proporcionality. Kolize dle ÚS byla mezi výše zmíněnou částí zákona o elektronických komunikacích a mezi právem na soukromí v podobě práva na informační sebeurčení, výslovně garantovaného čl. 10 odst. 3 Listiny⁶⁴. Předmětná část zákona byla zrušena s odůvodněním, že jakékoliv zásahy do základních práv garantovaných Listinou základních práv a svobod lze připustit pouze v případech, kdy by to bylo nezbytné pro účely ochrany jiného důležitého veřejného zájmu. Novelizací⁶⁵ zákona však byla povinnost uchovávat data opět do zákona implementována prostřednictvím vládního návrhu zákona v pozměněném znění původní dikce, a to s argumentací, že je skutečně potřebné směrnicí o data retention⁶⁶ implementovat do tuzemského právního řádu a v důvodové zprávě⁶⁷ je dále především zdůrazněna důležitost harmonizace předpisů členských států, týkající se povinnosti operátorů, pokud jde o uchovávání určitých provozních a lokalizačních údajů, a to v souvislosti s možností poskytnut tyto údaje příslušným orgánům členských států pro účely prevence, vyšetřování, odhalování a stíhání závažné trestné činnosti, jako jsou terorismus a organizovaný zločin.

---

⁶² In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Data_retention

⁶³ Pl.ÚS 24/10, ze dne 22.03.2011

⁶⁴ Usnesení předsednictva české národní rady č. 2/1993 Sb. o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

⁶⁵ Zákon č. 273/2012 Sb. kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

⁶⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES

⁶⁷ Důvodová zpráva k zákonu č. 273/2012 Sb. kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích)

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

V souvislosti s formálními prameny týkajícími se informační společnosti může být okrajově zmíněn zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, v platném znění jeho následných novel. Smyslem tohoto zákona je umožnění použít podpis v digitální podobě v rámci elektronické komunikace jako ekvivalent podpisu vlastnoručního.⁶⁸ Zákon byl původně převzat z práva EU na základě směrnice Evropské unie 1999/93/EC. Lze připustit, že pro účely efektivního fungování formální elektronické komunikace, jakož i pro účely právního jednání elektronickou cestou, je přípustnost elektronického podpisu a jeho právní úprava významným přínosem pro moderní právo.

2.2.3. Právní prameny autorského práva EU

V oblasti autorského práva je legislativa EU opravdu hojná a také velmi nekonzistentní. Jednotné autorské právo EU jakožto ucelený právní systém dané oblasti neexistuje. Právní úprava autorského práva je stále velmi rozličná napříč členskými státy EU, což je podle mnoha odborníků zásadní problém právě v souvislosti se sítí Internet. Vzhledem k územní neomezenosti Internetu a celého kyberprostoru, kde se mohou autorská díla například šířit, publikovat atd., je komplexní úprava autorského práva alespoň v rámci EU z praktického hlediska potřebná, ovšem v dohledné době se konkrétní norma v rámci legislativy EU, která by zásadně ovlivnila sjednocení jednotlivých úprav členských úprav, nepřipravuje. Na tento problém je poukázáno i v článku *Nové trendy v autorském právu v publikaci týkající se aktuálních problémů autorského práva*⁶⁹, kdy autorka uvádí, že *s ohledem na nejednotnost právní úpravy duševního vlastnictví mezi jednotlivými členskými státy EU je znemožněno docílení jednotného digitálního trhu*.⁷⁰ Otázkou však zůstává, do jaké míry se bude harmonizace

---

⁶⁸ Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu [online]. Praha: Odbor legislativy, Ministerstvo vnitra, 2012 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zakon-c-227-2000-sb-o-elektronickem-podpisu.aspx>

⁶⁹ Nové trendy v autorském právu. ONDRUŠKO, Alena. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property : reflexe komunitární regulace a vybrané aplikační problémy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2015, s. 50-51. ISBN 978-80-87975-41-1.

⁷⁰ SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ: Směrování k modernějšímu a evropštějšímu rámci v oblasti autorského práva [online]. 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/CS/1-2015-626-CS-F1-1.PDF>

evropských předpisů ohledně autorského práva skutečně provádět, jelikož lze říci, že reálné vytvoření a schválení jednotného evropského předpisu o autorském právu je v současné době spíše neuskutečnitelné.

V následujících pasážích budou přiblíženy evropské formální prameny, které jsou úzce spjaty s tématem této práce, tedy v souvislosti se sítí Internet a autorským právem.

Směrnice č. 96/9/ES o právní ochraně databází

Předmětem úpravy směrnice je ochrana databází, přičemž takové také definuje, a to jako *soubory nezávislých děl, údajů nebo jiných prvků, systematicky nebo metodicky uspořádaných a individuálně přístupných elektronickými nebo jinými prostředky, bez ohledu na formu jejich vyjádření*.⁷¹ Znění směrnice bylo převzato do AZ, ovšem i přesto, že obecným doporučovaným trendem je úplná transpozice za účelem zabránění nepřesnému výkladu, implementována byla jen část směrnice, přičemž úvodní výkladová „metodika“ nebyla vůbec reflektována.⁷²

Směrnice zanesla do AZ navíc nový institut práva pořizovatele databáze, které chrání zájmy a nároky osob, která jakkoli investovala do pořízení databáze, ať už časově, finančně nebo jen prací a úsilím. Jedná se o samostatné majetkové právo *sui generis*, jež nelze zařazovat ani mezi práva autorská ani mezi práva s ním související.⁷³

Směrnice č. 2000/29/ES o harmonizaci některých aspektů práva autorského a práv souvisejících s právem autorským v informační společnosti („informační směrnice“)

V rámci této nové úpravy právní ochrany autorského práva a práv souvisejících na poli jednotného trhu EU, je kladen důraz na informační společnost. Směrnice konkretizuje již existující směrnice č. 91/250/EHS, 92/100/EHS, 93/83/EHS, 93/98/EHS a 96/9/ES, které obecně upravují právní ochranu autorského práva a

---

⁷¹ Ustanovení 1 odst. 1 a 2 Směrnice č. 96/9/ES o právní ochraně databází

⁷² KLOBUŠICKÝ, Peter. Právní ochrana databází [online]. [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.kubistovaco.cz/cs/detail/24-pravni-ochrana-databazi/?PHPSESSID=77293a9efd06912b4a9e00616e2b5214>

⁷³ Těž tam

databázi.⁷⁴ Někdy se též tato směrnice označuje jako doplnění směrnice č. 2000/31/ES o určitých právních aspektech informační společnosti (e-commerce).

Směrnice upravuje především majetková práva autora, která jsou typicky řešena v rámci elektronického obchodu, jedná se o právo na rozmnožování díla (reproduction right), právo na sdělování díla veřejnosti (communication to the public right) a právo na rozšiřování (šíření) díla (distribution right).⁷⁵⁷⁶

Za zmínku stojí jediná kogentně stanovená výjimka týkající se úpravy exklusivního práva autorů, výkonných umělců a výrobců zvukového a zvukově-obrazového záznamu a rozhlasových i televizních vysílatelů vyslovit souhlas nebo nesouhlas s vytvořením rozmnoženiny díla. Dle směrnice jsou povolena jednání, která jsou *integrální součástí technologického procesu, jež nemá hospodářský význam, nýbrž má pouze umožnit fungování jiného procesu.*⁷⁷ Řeč je například o vytvořených dočasných souborech ve vyrovnávací paměti počítačů a prohlížení obsahu na síti Internet. V praxi internetový prohlížeč ukládá určité kopie souborů do tzv. cache za účelem rychlejšího opětovného stažení,⁷⁸ tudíž se automaticky vytváří rozmnoženina, aniž by ji uživatel vědomě vytvářel. Nezáleží přitom na zavinění, jelikož na odpovědnost za porušení autorského práva je nahlíženo jako na odpovědnost objektivní.⁷⁹

Vzhledem k tomu, že jednání o schválení a úpravy původního předloženého návrhu trvala bezmála tři a půl roku, je evidentní, že za tu dobu se stal návrh neaktuálním a s přihlédnutím k předchozím harmonizačním krokům jednotlivých členských států nepřinesla nová úprava do tuzemských právních řádů mnoho převratných změn, jako tomu bylo v případě směrnice e-commerce č. 2000/31/ES (směrnice o elektronickém obchodu). Stejně tomu tak bylo i v případě českého AZ, kdy

---

⁷⁴ SMEJKAL, Ladislav. Nová evropská směrnice o ochraně autorského práva v informační společnosti [online]. 2001 [cit. 2016-03-07]. Dostupný z: <http://www.ikaros.cz/nova-evropska-smernice-o-ochrane-autorskeho-prava-v-informacni-spolecnosti>

⁷⁵ tamtéž

⁷⁶ Směrnice č. 2000/29/ES o harmonizaci některých aspektů práva autorského a práv souvisejících s právem autorským v informační společnosti („informační směrnice“)

⁷⁷ SMEJKAL, Ladislav. Nová evropská směrnice o ochraně autorského práva v informační společnosti [online]. 2001 [cit. 2016-03-07]. Dostupný z: <http://www.ikaros.cz/nova-evropska-smernice-o-ochrane-autorskeho-prava-v-informacni-spolecnosti>

⁷⁸ např. Temporary Internet Files v rámci prohlížeče Internet Explorer

⁷⁹ TUMA, Pavel. NAD PROBLEMATIKOU SOULADU ČESKÉHO AUTORSKÉHO PRÁVA S PRÁVEM ES [online]. [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nad-problematikou-souladu-ceskeho-autorskeho-prava-s-pravem-es-17035.html>

se v rámci harmonizace s touto směrnicí, až na nepatrné detaily, žádné změny neprováděly, neboť meritum směrnice ohledně rozmnožování díla a rozšiřování již obsahovalo ustanovení § 12, § 13 a § 14. Problematiku sdělování díla veřejnosti obsahovalo ustanovení § 18 AZ.

Směrnice č. 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu v rámci vnitřního trhu („směrnice o elektronickém obchodu“)

Směrnice o elektronickém obchodu, označována také v anglické verzi „E – Commerce Directive“, upravuje právní otázky a definuje nové pojmy z oblasti služeb informační společnosti, zejména pak elektronického obchodního styku. Dle nové definice, kterou směrnice obsahuje, zahrnuje služba informační společnosti on-line hospodářské činnosti. Jedná se tedy například o on-line prodej zboží, obchodní sdělení, služby poskytující nástroje k vyhledávání dat, ty služby, které poskytují nástroje k vyhledávání dat, přístup k datům a získávání dat, dále služby spočívající v předávání informací prostřednictvím komunikační sítě, v poskytování přístupu ke komunikační síti nebo v shromažďování informací poskytovaných příjemcem služby, dále služby, které jsou poskytovány z místa na místo.⁸⁰

Vzhledem k tématu této práce je nutné zdůraznit, že Směrnice o elektronickém obchodu také upravuje odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb. Jmenovitě se jedná o oddíl 4., který nese název „Odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb“. Široká odborná veřejnost⁸¹ je toho názoru, že se úprava odpovědnosti do jisté míry podobá americkému Digital Millenium Copyright Act z roku 1998. Část směrnice týkající se odpovědnosti je rozdělena do čtyř částí, a to čl. 12 Pouhý přenos, čl. 13 Caching, čl. 14 Hosting a čl. 15 Neexistence obecné povinnosti dohledu. Detailnější rozbor této problematiky bude proveden v kapitole odpovědnosti.

Primárním záměrem této směrnice je však utvoření stabilního základu právního rámce pro volný pohyb služeb informační společnosti napříč členskými státy. Směrnice

---

⁸⁰ Směrnice 2000/31/ES o elektronickém obchodu [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2011 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument84531.html>

⁸¹ Nalezeno ve více zdrojích např. HRÁDEK, Jiří. *Směrnice ES o elektronickém obchodu* [online]. 2001 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=48747>

o elektronickém obchodu byla promítnuta do tuzemského právního řádu zákonem č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, a dále do části zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy.

Směrnice č. 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících o udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu

Směrnice o kolektivní správě je nejaktuálnější evropský předpis, který celkem citelně ovlivňuje autorská práva na síti Internet. Hlavním účelem přijetí bylo sjednocení právní úpravy jednotlivých členských států ohledně kolektivní správy autorských práv, jelikož kolektivní správa s sebou často nese spory mezi uživateli a nositeli autorských majetkových práv.⁸² Především pak přeshraniční prvek ve smyslu střetu dvou kolektivních správců z různých členských států nebo jen různá úprava v tomto odvětví tvoří velmi problematický jev v této právní oblasti, neboť vzhledem k odlišné úpravě v rámci tuzemských právních řádů členů EU je v případě sporu je častým argumentem nejasná a sporná právní úprava. Převratným aspektem této směrnice je dále umožnění udělení licencí pro více území k právům k hudebním dílům online organizacemi kolektivní správy. Nová evropská legislativa tak odstraňuje praktický problém dosavadní úpravy ohledně udělování licencí pouze pro území jednoho státu, kde se nachází konkrétní kolektivní správce, což bylo vzhledem k online obchodu s hudebními díly naprosto nelogické a neefektivní. Směrnice nově připouští licencování pro více území, ovšem zavazuje organizace kolektivní správy novými povinnostmi ohledně samotné správy jednotlivých autorských děl. Směrnice vyžaduje zpracování údajů ohledně spravovaného díla včetně označení nositelů práv a identifikačních kódů jednotlivých děl.⁸³ Neposledním novým aspektem, který v sobě Směrnice o kolektivní správě nese je absence omezení právní formy organizace kolektivní správy. Jinými slovy se nově nevyžaduje určitá právní forma organizace kolektivní správy, resp.

---

⁸² Pohled na některé aspekty Směrnice evropského parlamentu a rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících o udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu. PUJMANOVÁ, Alexandra. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property : reflexe*

⁸³ Čl. 24 odst. 2 Směrnice č. 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících o udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu

nestanovují se specifické podmínky existence těchto organizací, které by se týkaly požadavku na jejich ovládní určitými osobami, jako jsou například nositelé autorských práv popř. jejich vlastníci.⁸⁴ Je však otázkou, jaké výsledky či rozhodovací praxi tento evropský právní předpis přinese, neboť mezi odborníky vládou pochybnosti ohledně faktických dopadů této nové úpravy.

2.2.4. Mezinárodní normy autorského práva

Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (1886)

Mezinárodní normativní právní akty týkající se čistě autorského práva vznikaly až v druhé polovině 19. století, přičemž prvním byla právě Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl z roku 1886. Úmluva navazuje na Pařížskou úmluvu na ochranu průmyslového vlastnictví, která je odrazem doby průmyslové revoluce, kdy společnost pocítila potřebu úpravy ohledně ochrany patentů, průmyslových a jiných předmětů ochrany průmyslového vlastnictví. Bernská úmluva byla několikrát revidována, proto se často v literatuře setkáváme se zkratkou RÚB, přičemž dnes je platné poslední revidované znění z Paříže z roku 1971, zakotvena ve vyhl. č. 133/1980 Sb., ve znění změny ze dne 28. 9. 1979 vyhl. č. 19/1985 Sb. Před signací této úmluvy státy neuznávaly copyright cizích státních příslušníků, což bylo krajně nelogické a nepraktické. Bernská úmluva však stanovila jednotnou minimální ochranu autorského práva v rámci všech signatářských států.⁸⁵

Všeobecná úmluva o autorském právu (1952)

Z hlediska obecného autorského práva je třeba dále uvést Všeobecnou úmluvu o autorském právu z roku 1952, v revidované verzi z Paříže z roku 1971, která byla zohledněna ve vyhl. č. 134/1980 Sb. V rámci této úmluvy byla zakotvena tzv.

---

⁸⁴ Pohled na některé aspekty Směrnice evropského parlamentu a rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících o udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu. PUJMANOVÁ, Alexandra. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property : reflexe komunitární regulace a vybrané aplikační problémy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2015, s. 36-42. ISBN 978-80-87975-41-1.

⁸⁵ TELEČEK, Ivo; TŮMA, Pavel. *Autorský zákon: Komentář*. Praha: C. H. Beck, 2007. ISBN 978-80-7179-608-4. Kapitola §107, K odst. 2, Bernská úmluva, s. 866–868

copyrightová doložka, která spočívá v ochraně autorů takového státu, jenž nemá dostatečně vyvinuté autorské právo ve smyslu bezformální ochrany.

Moderní mezinárodní úprava autorského práva je tvořena smlouvami, které spravuje WIPO (World Intellectual Property Organization)⁸⁶, která vznikla na základě Úmluvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví. Základ této moderní úpravy tvoří především Internetové úmluvy WIPO, Revidované znění Bernské úmluvy, Římská smlouva a konečně TRIPS.⁸⁷

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací – Římská úmluva

Římská smlouva z roku 1961 (vyhl. č. 192/1964 Sb., ve znění opravy č. 157/1965 Sb.) upravila elementární režim autorskoprávní ochrany uměleckých výkonů, zvukových záznamů a rozhlasového vysílání. Úprava se však nevztahuje na zvukově obrazové záznamy a televizní vysílání. Až na výjimečné ustanovení čl. 10 a čl. 13, není úmluva přímo aplikovatelná.⁸⁸

Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (TRIPS)

Dohoda TRIPS, v českém právním řádu zakotvena sděl. č. 191/1995 Sb., je přílohou Dohody o zřízení Světové obchodní organizace, která byla přijata v rámci GATT,⁸⁹ a zároveň je tak základem nového řádu mezinárodního obchodu zastřešeného WTO.⁹⁰ TRIPS ve své preambuli uvádí, že je potřebné odstranit překážky mezinárodního obchodu při účinné a přiměřené ochraně práv duševního vlastnictví. Zároveň však důležitou podmínkou je, aby samotná úprava ochrany těchto práv nebyla naopak překážkou v mezinárodním obchodu. Předmětem úpravy je například absolutní autorskoprávní ochrana počítačových programů a dále ochrana databází.⁹¹ Naprosto zásadní je, že tato dohoda ve svém znění neupravuje závaznou ochranu morálních práv

---

⁸⁶ *Mezinárodní smlouvy spravované WIPO* [online]. 2016 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni/mezinarodni-smlouvy-spravovane-wipo.html>

⁸⁷ Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (Dohoda o aspektech práv k duševnímu vlastnictví)

⁸⁸ KOUKAL, Pavel a Jan NECKÁŘ. *Autorská práva a práva související v daňových souvislostech*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. Právo (ANAG). s.46-47. ISBN 978-80-7263-687-7.

⁸⁹ z angl. General Agreement on Tariffs and Trade – Všeobecná dohoda na clech a obchodu

⁹⁰ World Trade Organization (Světová obchodní organizace)

⁹¹ DOBŘIČHOVSKÝ, Tomáš. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví: v kontextu evropského práva, dohody trips a aktivit WIPO*. Praha: Linde, 2004. s. 45-47. ISBN 80-720-1467-6.

autorů. Lze přisvědčit, že influence angloamerického systému práva vzala za své, neboť tato klade důraz na ekonomické či obchodní využití díla. TRIPS však vzhledem k rozvoji digitálního světa a sítě Internet na dnešní dobu nestačí.⁹² Dohoda TRIPS také převzala a přeformulovala tzv. tříkrokový test, kdy v čl. 13 stanovuje povinnost členům omezit výjimky z výlučných práv na určité zvláštní případy, které nejsou v rozporu s normálním využíváním díla a neodůvodněně nepoškozují oprávněné zájmy majitele práva.⁹³

V rámci této Dohody je zajímavá otázka řešení sporů, jelikož čl. 64 Dohody TRIPS stanoví, že *ustanovení článků XXII a XXIII GATT 1994, jak jsou zpracována a uplatňována Ujednáním o pravidlech a řízení při řešení sporů, se budou uplatňovat na konzultace a řešení sporů podle této Dohody, pokud není v této Dohodě výslovně stanoveno jinak*. Spory dle TRIPS jsou tedy zařazeny do systému řešení sporů, který je považován za jeden z primárních základů obchodního řádu WTO. V souvislosti s řešením sporů na mezinárodní úrovni je systém považovaný za vskutku moderní. Značnou předností TRIPS oproti ostatním smlouvám, které jsou spravovány WIPO, je vynucování závazků států prostřednictvím Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů, kdy lze ukládat porušitelům tzv. opatření. Lze prohlásit, že Dohoda TRIPS je z tohoto důvodu přímo vymahatelná.

Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (WCT – WIPO Copyright Treaty) a Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT – WIPO Performances and Phonograms Treaty)

Obě smlouvy byly přijaty v Ženevě v roce 1996 (WCT - ČR sděl. 33/2002 Sb. m. s., WPPT- ČR sděl. 48 / 2002 Sb. m. s.), přičemž jejichž hlavním cílem bylo aktualizovat právní úpravu s ohledem na signifikantní technologický pokrok v digitálním světě, pro který byl TRIPS nedostatečný. WCT inkorporuje RÚB na rozdíl od WPPT, která je v souladu s Římskou úmluvou.⁹⁴ Internetové úmluvy WIPO, jak jsou často nazývány, nově přiznávají právo na užití díla a právo k výkonu zvukového záznamu v digitálním

---

⁹² tamtéž

⁹³ Ustanovení čl. 13 Dohody TRIPS

⁹⁴ DOBŘICHOVSKÝ, Tomáš. Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví: v kontextu evropského práva, dohody trips a aktivit WIPO. Praha: Linde, 2004. s. 51-53. ISBN 80-720-1467-6.

prostředí, myšleno především sítě Internet. Dále je v rámci smluv upraven obsáhlejší koncept pronájmů uměleckých děl.⁹⁵ Oproti TRIPS zohledňuje morální práva autorů, a navíc zcela nově přiznává osobnostní práva výkonným umělcům. Dalším markantním bodem v rámci úmluvy je určitě ustanovení o ochraně technických prostředků, které jsou užívány při správě vyjmenovaných práv.⁹⁶ Lze říci, že přijetí těchto úmluv zapříčinilo alespoň částečné stažení náskoku technologického pokroku před sofistikovanou moderní právní úpravou, která vždy méně či více zaostává.

3. Odpovědnost jednotlivých subjektů za porušení autorských práv na síti Internet

V následující kapitole bude řešena odpovědnost jednotlivých subjektů, kteří se podílí na provozu Internetu, jakož i rozsah této odpovědnosti v jednotlivých případech.

3.1. Pojem a druhy odpovědnosti ve vztahu k autorskému právu

Pojem právní odpovědnosti lze definovat jako *zvláštní formu právního vztahu, ve kterém dochází na základě porušení právní povinnosti ke vzniku nové právní povinnosti sankční povahy.*⁹⁷ Pro účely vzniku odpovědnosti, jakožto druhotné povinnosti sankční povahy, musí existovat primární právní povinnost, která musí být zároveň porušena.

Ke vzniku občanskoprávní odpovědnosti dochází, pokud jsou splněny všechny předpoklady jejího vzniku dle zákona, těmi jsou protiprávní jednání, příčinná souvislost (kauzální nexus) a vznik majetkové či nemajetkové újmy poškozeného. Posledním předpokladem pro vznik občanskoprávní odpovědnosti je taktéž zavinění ve formě úmyslu či nedbalosti, ovšem pokud zákon připouští tzv. objektivní odpovědnost, není pro vznik odpovědnosti existence zavinění nutná.⁹⁸ Jak už bylo zmíněno výše, obecně vzato je odpovědnost za porušení autorského práva považována za objektivní, neboť

---

⁹⁵ čl. 7 WCT a čl. 9 a 13 WPPT

⁹⁶ DOBŘIČHOVSKÝ, Tomáš. Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví: v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a aktivit WIPO. Praha: Linde, 2004. s. 51-53. ISBN 80-720-1467-6.

⁹⁷ GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 6., aktualiz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 310 s. 161. ISBN 978-80-7380-454-1.

⁹⁸ DVOŘÁK, Jan a kol. Občanské právo hmotné. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2013. svazků. s. 356. ISBN 978-80-7478-325-8.

soukromoprávní prostředky ochrany v rámci AZ jsou založeny na objektivní odpovědnosti. Jmenovitě se jedná o ustanovení § 40 AZ, které demonstrativně uvádí možné nároky autora, do jehož práva bylo neoprávněně zasaženo nebo jehož právu hrozí neoprávněný zásah. Dle AZ to mohou být zejména tyto nároky:

- a) nárok určení svého autorství (nárok určovací),
- b) nárok na zákaz ohrožení svého práva, včetně hrozícího opakování, nebo neoprávněného zásahu do svého práva (zdržovací nárok),
- c) nárok o sdělení údajů o způsobu a rozsahu neoprávněného užití,
- d) odstranění následků zásahu do práva (nárok odstraňovací),
- e) poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za způsobenou nemajetkovou újmu, zejména omluvou nebo zadostiučiněním v penězích (nárok satisfakční),
- f) zákazu poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování práva autora.

Dále podle ustanovení § 40 odst. 2 AZ může soud autorovi, jehož návrhu bylo vyhověno, v rozsudku přiznat právo uveřejnit rozsudek na náklady účastníka, který ve sporu neuspěl, a podle okolností určit i rozsah, formu a způsob uveřejnění. Autorovo právo na náhradu škody či bezdůvodné obohacení podle OZ však ani po uplatnění těchto nároků není dotčeno.

S porušením autorského práva může být samozřejmě spojena i odpovědnost veřejnoprávní, a to buď přestupková (odpovědnost za správní delikt), nebo trestněprávní. Předpoklady vzniku trestněprávní odpovědnosti jsou logicky diametrálně odlišné od výše zmíněné soukromoprávní odpovědnosti. Trestní odpovědnost je upravena zák. č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník (dále jen „TZ“), základem je pak ustanovení § 12 odst. 2, které stanoví, že *trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu*. Toto ujednání tak zakotvuje zásadu subsidiarity trestněprávní represe, kdy trestněprávní odpovědnost

představuje až poslední možnost, kdy na vzniklé porušení práva nelze užít jiného předpisu.

Úpravu porušení autorského práva a sankce za něj v trestněprávní rovině obsahuje díl. 4 v hlavě 6., druhé části TZ, jenž je označen jako *Trestné činy proti průmyslovým právům a proti právu autorskému*. V souvislosti s autorským právem je v ustanovení § 270 TZ upraven trestný čin *Porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi*, který se výhradně týká neoprávněného zásahu do autorského práva. Určovacím ukazatelem, zda se na určité porušení autorského práva TZ použije, je rozsah a závažnost jednotlivého porušení. Z dikce TZ vyplývá, že aby byl porušitel autorského práva trestněprávně odpovědný, musí se jednat o neoprávněný zásah *nikoliv nepatrný*. Z judikatury lze dovodit, že soud musí mít opravdu postaveno najisto, že se nejedná o zásah *nikoliv nepatrný*. Usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. 5 Tdo 966/2012 bylo judikováno, že *podobně jako u ostatních práv vyjmenovaných v citovaném ustanovení musí být z odsuzujícího rozsudku zejména zřejmé, do jakých práv k databázi pachatel zasáhl, jakým způsobem se tak stalo a proč jde o zásah nikoli nepatrný*. Nejvyšší soud dále doplnil, že pokud má být spáchán trestný čin nepatrným zásahem do zvláštního práva pořizovatele databáze, *musí být zřejmé, o jaké právo jde, tedy zda pachatel bez uděleného oprávnění k výkonu příslušného práva vytěžoval dotčenou databázi, resp. její podstatnou nebo nepodstatnou část, anebo zda ji zužitkoval, popřípadě jestli tak činil opakovaně a systematicky či zda jde o jiné jednání, které není běžné, přiměřené a je na újmu oprávněným zájmům pořizovatele databáze.*⁹⁹

V případech, kdy neoprávněný zásah do autorských práv je ve spojení s menší závažností nepatrný a jednání tak nenaplnuje všechny znaky skutkové podstaty výše zmíněného trestného činu, může být jednání posouzeno jako přestupek či správní delikt. V první části, hlavě 6. AZ jsou přímo upraveny přestupky a správní delikty právnických a podnikajících osob proti autorským právům, kdy porušitel může být na základě tohoto zákona uložena pokuta až do výše 150.000,- Kč. Dříve však tato úprava přestupků proti autorským právům v AZ zahrnuta nebyla, nýbrž byla původně součástí zák. č. 200/1991 Sb., o přestupcích. Autorský zákon byl v tomto smyslu novelizován

---

⁹⁹ Pozn. autora: Netýká se pouze práv týkajících se databází, nýbrž všech autorských práv a práv s ním souvisejících.

zákonem č. 216/2006 Sb., který nabyl účinnosti 22. 5. 2006. Novelizace se primárně týkala harmonizace AZ s evropskou úpravou, ovšem přinesla i nový systém v rámci správního trestání za porušení autorských práv.

3.2. Porušování autorského zákona prostřednictvím Internetu

Pro úplnost základní představy o odpovědnosti za porušování autorského práva na síti Internet je třeba v souvislosti s AZ zkoumat, jaká konkrétní práva dle zmíněného zákona mohou a jsou na Internetu nejčastěji porušována či ohrožena. Z právního hlediska je třeba zhodnotit, jakým způsobem lze kvalifikovat zpřístupnění konkrétního díla na síti Internet v rámci úpravy AZ. Dle specifické povahy porušování autorského práva na Internetu ve smyslu nedovolených jednání ve sféře pirátství, se spíše pohybujeme v majetkových právech autora, potažmo tedy právech autora dílo užít. Ustanovení § 12 odst. 4 AZ, týkající se možných způsobů dílo užít stanoví, že

Právem dílo užít je:

- a) právo na rozmnožování díla (§ 13),*
- b) právo na rozšiřování originálu nebo rozmnoženiny díla (§ 14),*
- c) právo na pronájem originálu nebo rozmnoženiny díla (§ 15),*
- d) právo na půjčování originálu nebo rozmnoženiny díla (§ 16),*
- e) právo na vystavování originálu nebo rozmnoženiny díla (§ 17),*
- f) právo na sdělování díla veřejnosti (§ 18).*

V této souvislosti je nezbytné také zmínit, že vzhledem k ustanovení § 12 odst. 5 AZ¹⁰⁰, se jedná o demonstrativní výčet, ovšem i tak se právní praxe snaží zpřístupňování díla prostřednictvím Internetu subsumovat pod jednotlivý způsob užití díla. Pro samotnou otázku právní kvalifikace zpřístupnění díla na Internetu je určující podoba díla. Dopředu lze vyloučit ty způsoby užití, které hovoří o zpřístupnění díla v hmotné podobě, neboť v rámci Internetu se žádná hmotná podoba díla nevyskytuje. Následně

---

¹⁰⁰ Pozn. autora: Způsoby užití díla vyplývající z odstavce 4 se pro účely tohoto zákona vymezují v ustanoveních § 13 až 23. Dílo lze užít i jiným způsobem než způsoby uvedenými v odstavci 4.

lze dospět k tomu, že může jít tedy o rozmnožení díla ve smyslu § 12 odst. 4 písm. a) a dále § 13 AZ, kdy „kopie“ díla nemusí mít hmotnou podobu. Dále se může jednat o sdělování díla veřejnosti ve smyslu § 12 odst. 4 písm. f) a dále § 18 AZ, což je z hlediska Internetu zásadní, jelikož dikce ustanovení § 18 odst. 2 AZ se přímo dotýká Internetu, když stanoví, že:

Sdělováním díla veřejnosti podle odstavce 1 je také zpřístupňování díla veřejnosti způsobem, že kdokoli může mít k němu přístup na místě a v čase podle své vlastní volby zejména počítačovou nebo obdobnou sítí.

Vzhledem k tomuto lze říci, že dle AZ lze zpřístupnění díla na Internetu subsumovat pod dva elementární instituty uvedené ve výčtu způsobů užití díla. Vzájemný vztah lze hodnotit tak, že sdělování díla veřejnosti v sobě dle některých autorů již rozmnožování díla obsahuje, a má z tohoto důvodu širší povahu.¹⁰¹ Možný praktický význam v oddělení popřípadě odlišení těchto institutů tkví především v rozsahu případně udělené licence k užití, jelikož názory na vztah obou těchto institutů se liší. I proto bych pro vyloučení všech pochybností osobně doporučil pro účely užití díla na Internetu udělovat souhlas (licence) jak pro rozmnožení díla, tak ke sdělování díla veřejnosti, a to i přesto, že s přihlédnutím k logice věci v sobě institut sdělování díla veřejnosti obsahuje i právo na rozmnožení díla v rozsahu nezbytně nutném pro samotné sdělení díla veřejnosti.

Na poli osobnostních práv autora lze předpokládat především neoprávněný zásah do práva autora rozhodnout o zveřejnění svého díla (ustanovení § 11 odst. 1 AZ), což je v rámci Internetu technicky vzato velmi snadno proveditelné. Ovšem jak už bylo řečeno, valná většina porušení autorských práv se týká majetkové složky autorského práva.

3.3. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti

---

¹⁰¹ ČERMÁK, Jiří. Internet a autorské právo. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. s. 35. ISBN 80-720-1423-4.

Samotnou odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti (Information Service Provider, dále též jen „ISP“ nebo „Provider“), upravuje zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti (dále jen ZIS). Jak už bylo řečeno v předchozí kapitole, tento zákon je odrazem předpisů evropského společenství, přičemž zohledňuje hlavně směrnici č. 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu.

Z hlediska subjektů je nutné nejprve vymezit poskytovatele služeb, kterým je dle zákonné definice podle ustanovení § 2 písm. d) ZIS *každá fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje některou ze služeb informační společnosti*. Dle výkladu Polčáka¹⁰² je to stručně řečeno ten, *jehož prostřednictvím mohou ostatní vstupovat do informační sítě, resp. jehož prostřednictvím zde probíhá tvorba, zpracování nebo výměna informací*.¹⁰³ Evropské právo přineslo právní definici ISP až s přijetím směrnice č. 2000/31/ES o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (E – commerce directive), ovšem dříve přijatá směrnice č. 98/34/ES o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů ve znění směrnice č. 98/48/ES definuje samotný pojem *služby informační společnosti*, která byla pro celý vývoj pojetí ISP zásadní. Službou informační společnosti se dle této směrnice rozumí *jakákoli služba informační společnosti, tj. každá služba poskytovaná zpravidla za úplaty, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb*.

Pokud se bude v praxi řešit právní otázka, zda daný subjekt je ve smyslu ZIS poskytovatelem služeb informační společnosti, a tedy zda se na něj vztahuje výše zmíněný zákon, bude třeba dokázat splnění tří podmínek:

- a) subjekt poskytuje službu pro jiný subjekt,
- b) subjekt poskytuje službu elektronickým způsobem, kdy podstata služby je v elektronicky komunikované informaci¹⁰⁴

---

¹⁰² POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

¹⁰³ Pozn. autora.: Polčák zjednodušil pojetí ISP dle původního zdroje: Schruers, M. The History and Economics of ISP Liability for Third Party Content. *Virginia Law Review*, ročník 88, č. 1, s. 205 a násl.

¹⁰⁴ POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

- c) subjekt poskytuje službu individuálně pro konkrétní jiný subjekt (do tohoto rámce nespádají služby jako je rozhlasové vysílání, jelikož se uživatel přímo nepodílí na konzumaci vlastní aktivitou¹⁰⁵)

Na druhé straně definici pojmu uživatele nalezneme v ustanovení § 2 písm. e) ZIS takto: *uživatel je každá fyzická nebo právnická osoba, která využívá službu informační společnosti, zejména za účelem vyhledávání či zpřístupňování informací.* Dle směrnice o elektronickém obchodu je v čl. 20 uživatel označen v přesném překladu jako příjemce služby, přičemž zahrnuje *všechny druhy užívání služeb informační společnosti jak osobami, které poskytují informace na veřejných sítích, jako je Internet, tak osobami, které na Internetu informace vyhledávají pro soukromé či profesní účely.*

Z hlediska povahy řešené odpovědnosti je nutné se zabývat tématem objektivní odpovědnosti právě v souvislosti s odpovědností ISP. Jak již bylo uvedeno v předchozí kapitole, v případě porušení autorského práva se jakkoliv nezkoumá zavinění, tudíž se jedná o odpovědnost objektivní. V případě (spolu)odpovědnosti¹⁰⁶ ISP v souvislosti s porušením autorského práva prostřednictvím uživatele je situace vzhledem k povaze poskytovaných služeb dle ZIS odlišná. Byla-li by totiž odpovědnost ISP založena na klasickém objektivním principu odpovědnosti, nebylo by vůbec možné se vzhledem k masivnímu objemu informací a určité nekontrolovanosti toku dat (popř. obsahu přenášených dat), bránit protiprávnímu jednání či nezákonnému stavu vyvolaném uživatelem. Jinými slovy je na jednu stranu nemožné, aby ISP efektivně kontrolovali veškerá přenášená data, obsah (tzn. veškeré korespondence včetně elektronické pošty, mailů, zpráv transferovaných ze serverů určených k jiné elektronické komunikaci aj.) za účelem ověření jejich konformity se zákonem, a to nejen s AZ. Na druhou stranu lze uvést, že ISP poskytují služby za účelem profitu, a měli by být tedy za poskytování služeb odpovědní. Svou roli zde hraje i anonymita uživatelů. Jak uvádí Polčák¹⁰⁷ ve svém článku, často je uživatel anonymní a je jednoduše nedohledatelný. Pokud by zákon nepřipouštěl postihovat v rámci odpovědnosti přímo ISP *minimálně ve formě*

---

¹⁰⁵ Tamtéž

¹⁰⁶ Pozn. autora: V některých publikacích se pracuje s pojmem spoluodpovědnost, neboť jde o tzv. nepřímou odpovědnost či také sekundární odpovědnost ISP, která je odvozena od primární odpovědnosti poskytovatelů obsahu.

¹⁰⁷ POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

příkazu k blokování příslušné služby,¹⁰⁸ mohl by nastat závažný absurdní problém s možností uplatnit odstraňovací či sistační nárok. Pokud by tedy zcela anonymní uživatel neoprávněně uveřejnil autorské dílo na serveru, poškozený autor by se nemohl *de iure* vůči ISP domáhat blokace či stažení předmětného obsahu. S přihlédnutím ke všem skutečnostem je nutné, aby ISP spoluodpovídali za protiprávní jednání uživatelů v rámci sítě, ovšem omezení objektivní odpovědnosti je logickým krokem k určité rovnováze mezi subjekty.

Zvláštností úpravy ZIS je koncepce díkce ohledně stanovení odpovědnosti ISP. Oproti směrnici e-commerce český zákon ZIS stanovuje odpovědnost pozitivně, kdy ISP odpovídá tehdy, pokud nastane určitá skutečnost či je splněna podmínka atd., zatímco díkce směrnice uvádí, že ISP neodpovídá, pokud nastane určitá skutečnost. Pro účely vyloučení pochybností ohledně samotné odpovědnosti, se zdá být česká úprava vhodnější, jelikož ISP bude odpovědný pouze za taková jednání, která lze pod jednotlivé ustanovení subsumovat.¹⁰⁹

ZIS ve své úpravě odpovědnosti v ustanovení § 3 – 5 rozlišuje tři základní druhy poskytovatelů a v následujících podkapitolách budou rozebrány detailněji. Úprava limitované odpovědnosti se také označuje pojmem „*safe harbor*“, což metaforicky vyjadřuje podpořenou pozici providerů v rámci posuzování jejich odpovědnosti, přičemž signifikantní pro toto metaforické označení jsou právě zákonem upravené limity odpovědnosti ISP.

3.3.1. Poskytovatel služby přenosu informací (mere conduit)

Odpovědnost poskytovatele služby přenosu informací upravuje § 3 ZIS takto:

§ 3 ZIS Odpovědnost poskytovatele služby za obsah přenášených informací

(1) Poskytovatel služby, jež spočívá v přenosu informací poskytnutých uživatelem prostřednictvím sítí elektronických komunikací nebo ve zprostředkování přístupu k sítím

---

¹⁰⁸ tamtéž

¹⁰⁹ KRÍŽ, Jan. Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property. Praha: Univerzita Karlova, 1982-, s. 76. ISBN 978-80-246-1751-0.

elektronických komunikací za účelem přenosu informací, odpovídá za obsah přenášených informací, jen pokud

- a) přenos sám iniciuje,*
- b) zvolí uživatele přenášené informace, nebo*
- c) zvolí nebo změní obsah přenášené informace.*

(2) Přenos informací a zprostředkování přístupu podle odstavce 1 zahrnuje také automatické krátkodobě dočasné ukládání přenášených informací.

Jedná se o poskytovatele služby prostého přenosu informací (*mere conduit*). Limity případné odpovědnosti jsou u tohoto typu poskytovatele dle zákona značně zúženy. Lze prohlásit, že objektivní odpovědnost ISP je v tomto případě vyloučena, není-li prokázáno, že ISP je původcem přenosu, nebo že sám v rámci své činnosti určil konkrétního adresáta. Dle Polčáka¹¹⁰ tyto ISP můžeme rozlišit na tři skupiny:

- 1) Operátoři elektronických linek,*
- 2) Ostatní operátoři fyzických linek,*
- 3) Operátoři logických linek.*

Operátoři elektronických linek spadají pod poskytovatele služeb, na které se vztahuje právo elektronických komunikací, přičemž jejich činnost je regulována především zákonem č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích. Jedná se například o telekomunikační operátory. Naopak na operátora fyzických linek, se výše citovaný zákon nevztahuje, kdy příkladem může být provozovatel wifi routeru, jehož prostřednictvím se vytváří lokální síť, ke které se připojují uživatelé z určitého místa k tomu určeného. Odpovědnost těchto dvou typů se však co do rozsahu nerozlišuje.¹¹¹

Vzhledem k dikci výše uvedeného ujednání v ZIS je zřejmé, že provozovatelé linek nejsou v rámci jejich činnosti odpovědní za porušení subjektivních práv třetí osoby uživatelem. Případné nároky poškozených subjektů tedy nelze za této situace vůči ISP

---

¹¹⁰ POLČÁK, Radim. Právo na internetu: spam a odpovědnost ISP. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. v, s. 76-77. Právo a IT. Právo pro denní praxi. ISBN 978-80-251-1777-4.

¹¹¹ POLČÁK, Radim. Právo na internetu: spam a odpovědnost ISP. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. v, s. 76-77. Právo a IT. Právo pro denní praxi. ISBN 978-80-251-1777-4.

úspěšně uplatňovat.¹¹² Limit objektivní odpovědnosti zde má zcela odůvodnitelný význam, protože z praktického a logického hlediska nelze spravedlivě po ISP tohoto typu požadovat, aby za porušení práv odpovídali neomezeně. Typickým příkladem tohoto ISP je poskytovatel internetového připojení, a jak je vidno zákonodárce v tomto případě nedovozuje odpovědnost.

U provozovatelů typu *mere conduit*, kteří provozují peer-to-peer (dále též jen „P2P“) sítě nebylo řešení otázky odpovědnosti vždy jednoznačné. P2P sítě umožňují uživatelům komunikovat mezi sebou napřímo, kdy systém funguje tak, že počítač koncového uživatele může plnit funkci serveru a poskytuje jiným uživatelům svá data z pevného disku. Je evidentní, že tímto masovým sdílením dat je ve většině případech porušováno autorské právo, kdy je však nesmírně obtížné či nemožné postihovat tyto uživatele. Z tohoto důvodu se pak nabízí jediná možnost, a to postihovat provozovatele těchto P2P sítí. Proti však stojí argument, že síť, skrze kterou jsou nezákonně sdíleny předměty autorskoprávní ochrany, je pouze prostředek a provozovatel si nemusí být vědom těchto zásahů do práv třetích osob. Dnes jsou centralizované sítě tohoto typu (např. Gnutella, Napster) zastaralé, a je třeba věnovat pozornost spíše sítím typu BitTorrent, kterými se budu zabývat v této práci v dále. Pro úplnost však považuji za nutné zmínit celkem zásadní rozhodnutí¹¹³ zabývající se touto tematikou, které bylo vydáno v USA, jmenovitě Odvolacím federálním soudem v Kalifornii.

Jednalo se o případ označované jako *A&M Records, Inc. vs. Napster, Inc.*, kdy se sdružení vydavatelských společností obrátilo na soud s žalobou proti provozovateli P2P sítě Napster, Inc., kdy požadovalo dovození odpovědnosti providera za porušení autorského práva. Zajímavostí je, že na straně žalobce vystupovala snad všechny významné hudební vydavatelství, neboť společnost A&M Records, Inc. je pouze dceřinou společností Universal Music Group. Dále byly na straně žalobce dceřiné společnosti Warner Music Group, Sony Music Entertainment a EMI. S přihlédnutím k povaze subjektů, především pak k jejich velikosti a ekonomické síle se někteří domnívají, že soudní řízení bylo zmanipulováno, což ale nebylo nijak oficiálně potvrzeno. Soud konstatoval, že provozovatel měl *věrohodné a mnohdy detailní*

---

¹¹² POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

¹¹³ Rozhodnutí 239 F.3d 1004 (9th Cir. 2001) *A&M Records, Inc. vs. Napster Inc.*

*informace o tom, že jsou prostřednictvím jeho služby porušována autorská práva, a nic proti tomu nepodniknul.*¹¹⁴ Dále soud doslova argumentoval, že lze vyjít z názoru okresního soudu, že Napster neosvědčil skutečnost, že jeho systém má nějaký ekonomický význam bez toho, aby se jeho prostřednictvím porušovala autorská práva.¹¹⁵ Soud dospěl k závěru, že ISP v tomto případě byl dobře informován o porušování autorského práva, a navíc dovedl, že provozovaný systém byl k tomuto přímo určený. Nakonec byla v souladu s touto argumentací konstatována spoluodpovědnost provozovatele P2P sítě za porušování autorských práv a bylo mu dále nařízeno blokovat přenos informací a také nahradit škodu za ušlý zisk s ohledem na nevyplacené licenční poplatky. Lze však podotknout, že tento typ centralizovaného systému P2P je, jak již bylo řečeno, na ústupu.

Evropská úprava a judikatura však poskytuje provozovatelům P2P sítí větší ochranu, přičemž se aplikuje již zmiňovaná směrnice o elektronickém obchodu, kdy většinový trend ukazuje, že je odpovědnost ISP spíše vyloučena. Právní řád ČR nepřipouští odpovědnost ISP za kvalitu přenášené informace, a ISP je tak absolutně neodpovědný. Výjimkou může být pouze nařízená povinnost soudem popř. jiným správním orgánem zastavit přenos, ovšem je zde zcela vyloučena možnost nařídit ISP náhradu škody.¹¹⁶ V praxi je také přípustná blokáce přístupu k zahraničním serverům, což bylo ostatně potvrzeno Německým správním soudem v rámci rozhodnutí¹¹⁷ o zákonnosti správního rozhodnutí, jímž bylo místnímu ISP správním orgánem nařízeno zablokovat přístup k zahraničnímu serveru, na kterém byla umístěná webová stránka s nacistickou propagandou. Správní rozhodnutí bylo nakonec potvrzeno, tudíž byla připuštěna možnost příkazu blokáce do zahraničí.

Ve spojení s touto problematikou bychom měli upozornit na čl. 12 odst. 3 Směrnice č. 2000/31/ES o elektronickém obchodu, který zní takto:

---

¹¹⁴ MAISNER, Martin a Zdeněk VANÍČEK. *Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 117 - 118. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-964-7

¹¹⁵ Překlad Rozhodnutí 239 F.3d 1004 (9th Cir. 2001) A&M Records, Inc. vs. Napster Inc.

¹¹⁶ POLČÁK, Radim. *Právo na internetu: spam a odpovědnost ISP*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. v, s. 81-82. Právo a IT. Právo pro denní praxi. ISBN 978-80-251-1777-4.

¹¹⁷ OVG Münster 8 B 2567/02

Tímto článkem není dotčena možnost soudního nebo správního orgánu požadovat od poskytovatele služby v souladu s právním řádem členských států, aby ukončil porušování práv nebo mu předešel.

Na tomto základě se tedy může tuzemský orgán domáhat přerušení přenosu, blokování přístupu na určité servery atd., a to bez ohledu na primární ustanovení o limitech odpovědnosti. Pro posílení této argumentace lze zmínit rozhodnutí Soudního dvora EU ze dne 27. 3. 2014 ve věci C-314/12, UPC Telekabel Wien GmbH proti Constantin Film Verleih GmbH a Wega Filmproduktionsgesellschaft mbH, kdy v rámci odpovědi na předběžnou otázku rozhodl, že *poskytovateli internetového připojení lze nařídit, aby svým klientům zablokoval přístup k webovým stránkám, které porušují autorské právo.*¹¹⁸ Dle SDEU však takový soudní příkaz a případně jeho výkon nesmí vykazovat nerovnováhu mezi dotčenými právy zúčastněných subjektů. Argumentačně soud zdůraznil, že poskytovatel připojení k Internetu (UPC Telekabel), který umožňuje prostřednictvím poskytovaného internetového připojení přístup k nezákonnému obsahu ve smyslu předmětů autorskoprávní ochrany uživatelům, je zprostředkovatelem, přičemž jeho služba je používána jako nástroj k porušování autorského práva.¹¹⁹ SDEU v části rozhodnutí konstatoval, že *základní práva uznaná unijním právem musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby bylo poskytovateli internetového připojení prostřednictvím příkazu vydaného soudem zakázáno poskytovat zákazníkům přístup k webovým stránkám, na nichž jsou online zpřístupňovány předměty ochrany bez souhlasu nositelů práv, pokud tento soudní příkaz neupřesňuje, jaká opatření musí tento poskytovatel připojení přijmout...* Toto rozhodnutí je velmi aktuální, a zároveň ho lze považovat za převratné v rámci prostředků k zamezení online přístupu k nezákonnému obsahu.

3.3.2. Poskytovatel služby automatického ukládání (caching)

Odpovědnost tohoto typu upravuje ustanovení § 4 ZIS takto:

§ 4 ZIS Odpovědnost poskytovatele služby za obsah automaticky dočasně meziukládanych informací

---

¹¹⁸ Rozsudek SDEU ve věci C-314/12

¹¹⁹ Rozhodnutí Soudní dvora Evropské unie v oblasti služeb informační společnosti [online]. 2014 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument149037.html>

Poskytovatel služby, jež spočívá v přenosu informací poskytnutých uživatelem, odpovídá za obsah informací automaticky dočasně meziukládáných jen pokud

a) změni obsah informace,

b) nevyhoví podmínkám přístupu k informaci,

c) nedodrží pravidla o aktualizaci informace, která jsou obecně uznávána a používána v příslušném odvětví,

d) překročí povolené používání technologie obecně uznávané a používané v příslušném odvětví s cílem získat údaje o užívání informace, nebo

e) ihned nepřijme opatření vedoucí k odstranění jím uložené informace nebo ke znemožnění přístupu k ní, jakmile zjistí, že informace byla na výchozím místě přenosu ze sítě odstraněna nebo k ní byl znemožněn přístup nebo soud nařídil stažení či znemožnění přístupu k této informaci.

V rámci tohoto ustanovení jde o poskytovatele služby automatického meziukládání (*caching*). Zásadní skutečností je, že uložené informace mají pouze dočasný charakter, přičemž účel jejich meziuložení spočívá ve zrychlení načítání obsahu. ISP pomocí meziuložených informací celkově rozšiřuje kapacitu přenosného média. Omezení odpovědnosti ISP lze srovnat s omezením jako u prvního typu poskytovatele (*mere conduit*). Za obsah informace ISP odpovídá, pokud sám jakkoli zasáhne do obsahu této informace nebo pokud nedodrží technické podmínky meziuložiště vyžadované daným odvětvím. Speciálně pak může odpovídat, pokud nedbá opatření výchozího providera nebo soudu týkající se odstranění nebo zabránění přístupu k předmětné informaci.

3.3.3. Poskytovatel služby ukládání obsahu uživatelů (hosting)

Odpovědnost tohoto typu poskytovatele upravuje ustanovení § 5 ZIS takto:

§ 5 ZIS Odpovědnost poskytovatele služby za ukládání obsahu informací poskytovaných uživatelem

(1) Poskytovatel služby, jež spočívá v ukládání informací poskytnutých uživatelem, odpovídá za obsah informací uložených na žádost uživatele, jen

a) mohl-li vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu vědět, že obsah ukládaných informací nebo jednání uživatele jsou protiprávní, nebo

b) dozvěděl-li se prokazatelně o protiprávní povaze obsahu ukládaných informací nebo o protiprávním jednání uživatele a neprodleně neučinil veškeré kroky, které lze po něm požadovat, k odstranění nebo znepřístupnění takovýchto informací.

(2) Poskytovatel služby uvedený v odstavci 1 odpovídá vždy za obsah uložených informací v případě, že vykonává přímo nebo nepřímo rozhodující vliv na činnost uživatele.

Tento poskytovatel služeb informační společnosti ukládá informace uživatelů. Ovšem funkcionalita a rozmanitost konkrétně poskytovaných služeb těmito ISP je v tomto případě natolik široká, že se často může zdát, že se nejedná o ISP tohoto typu. Těmito službami se v praxi například rozumí jakákoliv uživatelská úložiště, diskuzní portály, blogy, webmailové služby atd.¹²⁰ Samotná odpovědnost těchto ISP je v tomto případě, dalo by se říci, nejkontroverznější. Obecně u ISP typu *hosting* je spoluodpovědnost providerů nejširší, jelikož podmínkou odpovědnosti je zde „pouze“ vědomost o protiprávnosti uživatelské informace. Pokud ISP ví, že uživatelská informace je protizákonná ve smyslu zásahu do subjektivních práv některé osoby, je ISP spoluodpovědný s uživatelem za toto protiprávní jednání. Z dikce zákona navíc lze dovodit, že pro účely vzniku odpovědnosti v tomto případě postačí nevědomá nedbalost (*culpa negligentia*). Provider tak odpovídá, i pokud o protiprávnosti uživatelské informace nevěděl, ale vědět měl a mohl.

Dále však ZIS v ustanovení § 6 stanoví, že poskytovatelé služeb uvedení ve výše uvedených ustanoveních nemají povinnost dohledu na obsah jimi přenášených nebo ukládaných informací, a dále nejsou povinni aktivně vyhledávat skutečnost a okolnosti poukazující na protiprávní obsah informace.

---

¹²⁰ POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

Otázkou primárního povinného dohledu ISP se zabýval SDEU v rozsudku ve věci C-360/10 vydaného v roce 2012 mezi *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)* proti *Netlog NV*, který provozoval sociální síť. SABAM se svou žalobou domáhal uložení povinnosti v podobě vydání předběžného opatření příkazujícího povinnost ve smyslu obligatorní instalace systému, který by podroboval obsah kontrole na bázi filtrace a předcházel tak porušování autorských práv. Soud však ve svém rozhodnutí prohlásil, že provozovateli tohoto typu nemůže být uložena tato obecná povinnost zavést systém kontroly vůči předem neurčenému okruhu uživatelů sociální sítě, neboť by tím byl porušen zákaz ukládat obecnou povinnost dohledu. Dále ve svém odůvodnění soud uvádí, že by tato vynucená povinnost nespĺňovala požadavek zajištění rovnováhy mezi ochranou autorského práva a svobodou podnikání, jakož i proti ochraně soukromí uživatelů popřípadě svobodou přijímat a rozšiřovat informace.¹²¹

Lze říci, že tento rozsudek navázal na rozhodnutí SDEU ve věci *Société Belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL(SABAM) proti Scarlet Extended* z roku 2011, kdy soud dospěl k závěru, že ustanovení práva EU neumožňuje, aby tuzemský soud některého členského státu vydal příkaz poskytovateli internetového připojení povinnost instalovat systém filtrace pro účely zabránění neoprávněného stahování autorských děl. Opět argumentoval tím, že nelze přikázat ISP obecnou povinnost dohledu.¹²²

Nutno však podotknout, že otázka obligatorního dohledu v rámci jakési „prevence“ vůči předem určenému okruhu uživatelů, kteří již například protiprávně jednali v souvislosti s určitou informační službou poskytovanou ISP, je více než aktuální. S tímto tématem úzce souvisí další podkapitola, kde je také rozebrána primární povinnost dohledu ISP.

Notice and takedown (Oznámení o protiprávnosti a ukončení nebo omezení služeb)

Tato procedura zajišťuje povinnost ISP odstranit protiprávní informaci při upozornění na toto porušení. Tato procedura se bude nejvíce užívat právě u tohoto typu ISP, proto je zařazena v této podkapitole. Z toho důvodu, že ISP nemají obecnou

---

¹²¹ MAISNER, Martin a Zdeněk VANÍČEK. *Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 127. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-964-7

¹²² tamtéž

povinnost dohledu nad tím, zda je uložena uživatelská informace v rámci informační služby protiprávní, je třeba zkoumat, jakým způsobem se tedy o takovéto informaci dozví. Praxe vypadá často tak, že se ISP nemůže dozvědět o existenci protiprávní informace na jeho infrastruktuře jinak, než samotným přímým informováním jinou osobou. Dikce zákona průběh informování ani postavení subjektů, kteří mohou takto ISP informovat, obecně neupravuje,¹²³ tudíž lze říci, že informovat ISP může kdokoli, a to i subjekt bez právní subjektivity nebo subjekt zcela anonymní.

Pokud je položena otázka ohledně podoby informace, přesněji řečeno jak konkrétní informace vypadá, do jaké míry je konkrétní pro účely přímého informování ISP a konečně v čem spočívá protiprávnost této uložené informace, pak lze bohužel podotknout, že zákon v této oblasti mlčí. I když by to bylo nanejvýš vhodné, zákon opravdu neupravuje ani specifikaci ohledně formy předávané informace, tudíž je nutné se spokojit s výkladem judikatury. ISP musí jednak znát kvalitu informace ve smyslu jejího obsahu, ale taktéž musí vědět o její protiprávnosti. Je zřejmé, že u oznámení, odkazující na informaci, která se evidentně jeví na první pohled jako protiprávní, přesněji například v rozporu s veřejnoprávním předpisem, není nutný explicitní popis protiprávnosti. Necht' je příkladem obsah s dětskou pornografií, což představuje zcela jasný případ protiprávního obsahu, kdy není nutný popis protiprávnosti. Pokud se však jedná o možné porušení autorského práva a ISP nedisponuje informacemi týkající se předmětu ochrany autorského práva, který byl například umístěn na server providera, pak je nutné ISP dodat relevantní údaje či důkazy osvětlující či osvědčující protiprávnost dané informace. Nezbytnost popisu týkající se protiprávnosti se bude většinou vyskytovat u informace, u které je její protiprávnost závislá na existenci soukromoprávního vztahu. Nemusí se tedy vždy jednat o absolutní protiprávnost, nýbrž o protiprávnost založenou porušením individuálních práv, což je typické pro práva z duševního vlastnictví, autorské právo apod. Možné je však i prolnutí takového charakteru, kdy i u porušení práva odvislé od soukromoprávního vztahu nebude vzhledem k povaze informace nutné dokládat existenci protiprávnosti. Neposledním aspektem v souvislosti s oznámením o protiprávnosti informace je také konkrétnost oznámení, jinými slovy do jaké míry je specifikovaná protiprávnost jednotlivé

---

¹²³ Pozn. autora: Oproti úpravě celé procedury v USA prostřednictvím Digital Millenium Copyright Act z roku 1998 (zkráceně DMCA)

informace. Na toto téma ustálená judikatura reaguje tak, že zpráva o protiprávnosti *musí být natolik konkrétní, aby byl ISP schopen bez většího úsilí protiprávní informaci odhalit.*¹²⁴

Zcela zásadní problém, který se zde projevuje, je neexistence zamezení jednotlivému subjektu protiprávně jednat opakovaně. Na jednu stranu lze připustit, že jednotlivé oznámení může upozorňovat na jednoho uživatele, který protiprávně jedná například na v rámci jedné platformy informační služby, tudíž ISP má povinnost odstranit všechny jeho příspěvky, které se u jednoho ISP vyskytují, a to ve vazbě na jedno oznámení, které zmiňuje určitou platformu a označuje uživatele. Ovšem to neznamena, že tento uživatel je i nadále blokován, neboť může protiprávní informaci umístit na tuto konkrétní platformu opětovně. ISP po odstranění závadného obsahu nemá nadále povinnost porušující subjekt monitorovat, tudíž v případě budoucího porušení je nutné další oznámení, které by opět upozorňovalo na protiprávnost informace.

V této souvislosti můžeme poukázat na rozhodnutí německého soudu Oberlandesgericht v Düsseldorfu,¹²⁵ což je Vrchní zemský soud Severního Porýní a Vestfálska, ze kterého vyplývá, že je také určující postavení a povaha poskytovatele. Konkrétně záleží na skutečnosti, zda je ISP podnikatelem nebo nepodnikajícím subjektem, a dále pak, zda je služba nekomerčního charakteru. Soud konstatoval, že poskytovatel nemá obecnou povinnost sledovat aktivitu uživatelů, kteří již jednou jednali protiprávně, přičemž ale zdůraznil, že je třeba zkoumat postavení jednotlivého poskytovatele. V tomto případě se jednalo o poskytovatele - fyzickou osobu nepodnikatele, a služba nebyla určena ke komerčnímu využití, tudíž po něm dle soudu nelze rozumně požadovat, aby určité médium v souvislosti s již nahlášeným protiprávním jednáním i nadále aktivně sledoval a kontroloval, ba dokonce dohlížel na činnost jednotlivého uživatele. Odpovědnost poskytovatele byla pomocí tohoto argumentu v tomto případě nakonec vyloučena.

---

¹²⁴ POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

¹²⁵ Rozhodnutí OLG Düsseldorf ze dne 7.6. 2006, č.j. I-15 U 21/06

Na druhou stranu však v porovnání s tímto rozhodnutím je třeba zmínit podobné rozhodnutí¹²⁶ Nejvyššího německého soudu z roku 2004, které naopak dovodilo odpovědnost ISP v souvislosti s jeho nečinností ve smyslu zamezení opakovanému porušení cizích práv v rámci služby informační společnosti. Jednalo se o případ ISP podnikatele, který provozoval komerční aukční síň *richardo.de*, jejímž prostřednictvím byl realizován prodej a distribuce padělaného zboží a docházelo tak k porušování ochranných známek a dalších s tím souvisejících práv. Soud v tomto případě judikoval, že ISP mohl a měl vědět, že se může protiprávní jednání znovu opakovat, a měl v této souvislosti rozumným opatřením zamezit dalšímu protiprávnímu jednání. Rozhodnutí doslova obsahuje: *Odpovědnost za něčí protiprávní aktivity nelze nepoměrně přenášet na třetí osoby, které samy právo neporušily. Tyto osoby je možné činit odpovědnými pouze v případech, kdy samy porušily vlastní povinnost dohlížet nad dodržováním práva. Rozsah této povinnosti je pak otázkou posouzení rozumné míry.*¹²⁷ Z této dikce lze zjistit, že soud dovozuje povinnost ISP aktivně dohlížet nad zákonností jednání jeho uživatelů.

Vzhledem k odlišnému závěru obou soudů lze uvést, že dovození odpovědnosti ISP bude záležet na konkrétním posouzení jednotlivého případu. V rámci českých soudů je však obecným trendem spíše vyloučení odpovědnosti ISP za neexistenci aktivního dohledu, neboť ustanovení § 6 ZIS explicitně stanoví, že ISP nejsou povinni dohlížet na obsah jimi přenášených nebo ukládaných informací ani aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní obsah informace. Lze ovšem v některých případech připustit, že se toto ustanovení na ISP nepoužije, jelikož jeho činnost přesahuje činnost ISP ve smyslu ZIS či směrnice o elektronickém obchodu. Další rozbor této problematiky je uveden níže.

V neposlední řadě je třeba se pozastavit nad formou onoho oznámení. Forma oznámení opět není stanovena, tudíž může být ISP předána v hmotné podobě, telefonicky, emailem či jakkoliv jinak. Pro účely případného dokazování je však nutné spolehlivě prokázat, že bylo oznámení ISP doručeno, resp. že se o něm dozvěděl.

---

¹²⁶ Rozhodnutí I ZR 304/01 z 11. března 2004

¹²⁷ (přeložený text originálního znění) POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

Procedura notice - take down – staydown

Vzhledem k tomu, že výše uvedený systém je často nefunkční, jelikož uživatelé nahrávají nezákonný obsah na infrastrukturu ISP opakovaně, zúčastněné subjekty volají po změně. Ve hře je princip zvaný *notice - take down - stay down*, který v sobě navíc oproti zmíněné proceduře zahrnuje zvláštní povinnost poskytovatele, která spočívá v povinném přijetí opatření s cílem zamezení triviálního re-uploadu nelegálního obsahu, ať už stejným či jiným uživatelem. Tato procedura je v současné době velmi aktuální téma na poli Evropské komise, která v rámci strategie *Digital Single Market*¹²⁸¹²⁹ prosazuje zavedení tohoto nástroje. Z reportu¹³⁰ pořízeného z veřejné konzultace organizované Evropskou komisí na téma o regulačním prostředí pro platformy, online poskytovatele, digitální data a spolupráci v prostředí ekonomiky zveřejněného dne 26. 1. 2016 vyplývá, že názory na výše zmíněnou proceduru se napříč subjekty liší. Zatímco osoby oprávněné ve smyslu držitelů práv a evropské úřady jsou pro striktní zavedení této povinnosti zamezit opakovanému porušování práv v infrastruktuře providera, sami ISP toto řešení logicky nepodporují, jelikož by jim vznikla zvláštní povinnost, která je celkem složitě řešitelná, jmenovitě pak u menších ISP, pro které by pořízení a instalace filtračního softwaru proti možnosti uploadu nezákonného obsahu ve vztahu k jejich výdělečnosti představovalo neúměrnou finanční zátěž.

Shrnutí limitů ochrany „Safe harbor“

Zcela stěžejní pro posouzení limitů odpovědnosti subjektů, kterých se týká ochranná úprava *safe harbor*, je stanovení přesného okruhu konkrétních subjektů,

---

¹²⁸ SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ: Směrování k modernějšímu a evropštějšímu rámci v oblasti autorského práva [online]. 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/CS/1-2015-626-CS-F1-1.PDF>

¹²⁹ Strategie jednotného digitálního trhu si dle Evropské komise klade za cíl otevřít digitální příležitosti jak pro jednotlivce, tak pro nejrůznější podniky a posílit postavení Evropy jako světového lídra v oblasti digitálního hospodářství. Jednotný digitální trh (Digital Single Market - DSM) znamená trh, ve kterém je zajištěn volný pohyb osob, služeb a kapitálu, a kde jednotlivci i podniky mohou bezproblémově přistupovat a vykonávat online aktivity v podmínkách volné hospodářské soutěže při vysoké úrovni ochrany spotřebitele a ochraně osobních údajů, a to bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo místo bydliště. Téma je vysoce aktuální, neboť Evropská komise určila dokončení jednotného digitálního trhu (DSM) za jednu ze svých 10 politických priorit.

¹³⁰ Report EK (DSM) [online]. 2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/news/first-brief-results-public-consultation-regulatory-environment-platforms-online-intermediaries>

kterých se ochrana bude týkat. Dikce zákona je jedna věc, ovšem pro účely správného posouzení, zda tu po právu odpovídá daného subjektu je či nikoliv a zda se na daný subjekt vztahuje ochrana proti odpovědnosti podle ustanoveních § 3 – 5 ZIS, je důležitý výklad a samotná aplikace ZIS. Za tímto účelem také vydalo výkladové stanovisko¹³¹ Ministerstvo průmyslu a obchodu, které z povahy věci není právně závazné, jelikož to může činit pouze soud, ovšem jeho závěry mohou mít sjednocovací účinky, i když má pouze informativní charakter. Resumé stanoviska obsahuje právní argumentaci, že *ustanovení § 3 až § 6 zák. č. 480/2004 Sb. nelze vykládat tak, že poskytovatel služeb informační společnosti nese odpovědnost podle jiných právních předpisů, jedná-li s úmyslem porušit své povinnosti, příp. práva třetích osob, stanovené v těchto právních předpisech. Je-li si poskytovatel služby informační povinnosti, jež spočívá v ukládání informací poskytnutých uživateli, vědom, že výše jeho příjmů nebo výnosů přímo souvisí s mírou protiprávního obsahu ukládaných uživateli, nemůže se dovolávat toho, že neodpovídá za tento obsah podle § 5 zákona č. 480/2004 Sb. Neexistenci obecné odpovědnosti poskytovatele služeb informační společnosti podle § 3 až 6 zákona č. 480/2004 Sb. nelze vykládat tak, že tento poskytovatel nemá informační povinnost podle jiných právních předpisů.*¹³²

Vzhledem k výše uvedené citovanému závěru stanoviska je zřejmé, že i výkonné orgány ČR¹³³ nejsou zastánci plošného zbavení odpovědnosti všech ISP bez ohledu na povahu provozované služby. I přes transpozici čl. 12 až 15 směrnice č. 2000/31/ES, týkající se institutu neexistence obecné odpovědnosti, autoři stanoviska zastávají názor, že tato neexistence obecné odpovědnosti neplatí absolutně, a z toho důvodu je možné, že v některých případech nese ISP za protiprávní obsah (spolu)odpovědnost.

Nejkontroverznějším tématem je odpovědnost poskytovatelů hostingu, tedy odpovědnost poskytovatele služby za ukládání obsahu informací poskytovaných uživatelem dle § 5 ZIS. Citované stanovisko zejména pak vyzdvihuje problém datových úložišť. Klíčová otázka se týká obchodního modelu těchto úložišť, kdy je třeba

---

¹³¹ *Výkladové stanovisko k § 3 až 6 zákona č.480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument107038.html>

¹³² tamtéž

¹³³ Pozn. autora: Zpracovatelem stanoviska je konkrétně odbor poštovních služeb a služeb informační společnosti Ministerstva průmyslu a obchodu.

posoudit, zda provozování jednotlivého úložiště nemá svou obchodní strategii postavenou na porušování práva duševního vlastnictví. Pokud by tomu tak bylo, je třeba zkoumat, do jaké míry lze aplikovat ustanovení o neexistenci obecné odpovědnosti za protiprávní obsah, jelikož pak dle stanoviska *zjevně dochází k vychýlení spravedlivé rovnováhy mezi právem svobodně podnikat a právem na ochranu duševního vlastnictví*. Obchodní strategie spočívá většinou v tom, že obsah porušující autorská práva, je natolik přitažlivý, že návštěvnost webových stránek je dostatečná na to, aby provozovateli plynuly zisky z umístěné internetové reklamy. Mnozí provozovatelé také poskytují odměnu uživatelům, kteří sdílí atraktivní, ale často protiprávní obsah, a to ve formě zvýšení rychlosti stahování či možnosti stahovat paralelně dva a více souborů současně. Další možnou a používanou ziskovou metodou je jednoduché zpoplatnění tzv. VIP účtu/přístupu, který spočívá v rychlejším přenosu dat atd. Vzhledem k tomu, že se tato úložiště často stávají centrálním „skladem“ nelegálního obsahu, o čemž je provozovatel obeznámen a také s tímto dopředu počítá. Závěr stanoviska potvrzuje, že z tohoto důvodu se tak ISP nemůže domáhat ochrany ve smyslu neexistence obecné odpovědnosti, jelikož sám podniká za účelem zisku pomocí a s cílem porušování autorských práv.¹³⁴

S tím souvisí imaginární hranice ohledně povahy poskytovaných služeb v rámci hostingu, která spočívá v tom, že pokud ISP překročí limit tím, že *překročí ryze technickou a pasivní roli, jak předpokládá Směrnice o elektronickém obchodu*¹³⁵, nebude mít již nárok na výjimečné postavení v rámci ochrany proti odpovědnosti. Určitý závěr a názor autora na toto téma je detailněji rozebrán v rámci případu L'oreal v. eBay ve čtvrté kapitole této práce.

3.4. Odpovědnost poskytovatele odkazu (link)

Další subjekt, který je na poli sítě Internet rozlišován, je poskytovatel odkazu. Jde o subjekt, který poskytuje online odkazy (links) na jiné dokumenty v rámci sítě Internet,

---

¹³⁴ *Výkladové stanovisko k § 3 až 6 zákona č.480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti* [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument107038.html>

¹³⁵ CÍSAŘOVÁ, Zuzana. SOUDNÍ DVŮR ROZHODL: ISAP FILTROVAT NEMUSÍ, EBAY MUSÍ? Epravo.cz [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/soudni-dvur-rozhodl-isap-filtrovat-nemusi-ebay-musi-78958.html>

kteřé patří jinému subjektu. O poskytovateli odkazu nehovoříme, pokud jím vytvořené odkazy pouze přeměrovávají uživatele v rámci jedné webové stránky, kterou provozuje tentýž poskytovatel. Jinými slovy odkaz musí vést k webové stránce či jinému obsahu patřící jinému subjektu.

Pokud bychom chtěli dovést odpovědnost za porušení autorského práva poskytnutím odkazu, je třeba si uvědomit, že pouhé poskytnutí odkazu, který je třeba uživatelem aktivovat, nemůže být v rozporu s autorským právem, neboť se nejedná o užití díla ve smyslu ustanovení § 12 AZ. O tomto výkladu nelze polemizovat, což potvrzuje i fakt, že napříč odbornou literaturou nenalézáme jiný názor. Meritum problematiky ohledně odpovědnosti poskytovatele odkazu se týká linku, který odkazuje na autorské dílo, které je na Internetu zpřístupněno neoprávněně.¹³⁶ Pro upřesnění můžeme typově rozlišit různé druhy odkazů. Prvním je hyperlink označovaný také jako prostý link, což je klasický odkaz, který po aktivaci přeměruje uživatele na jinou webovou stránku. Tento typ linku je na Internetu nejrozšířenější. Dále právní teorie rozlišuje tzv. inlining (někdy označovaný jako vnořený odkaz či jako) popř. frames (automatické rámy), ovšem z hlediska právního se jedná spíše o okrajovou část.¹³⁷

Role poskytovatelů odkazu se může zdát nepatrná, pokud je řeč o odkazu na neoprávněně zpřístupněné dílo. Lze jistě argumentovat, že pokud se oprávněná osoba nebo autor o takovém nezákonném obsahu dozví, má se přímo domáhat odstranění přímo vůči poskytovateli volného prostoru. Vymahatelnost takového práva může být však značně ztížena zahraničním prvkem, kdy konkrétní server, na kterém je umístěn onen obsah, je mimo ČR. V tomto případě je pro tuzemského uživatele daleko jednodušší vyhledat a posléze aktivovat link, který je na české webové stránce, jež následně uživatele přeměruje na zahraniční server. Účinně se domáhat odstranění po cizozemském provozovateli webu je někdy doslova nemožné. Další argument pro dovození odpovědnosti poskytovatelů odkazu je logická úvaha nad návštěvností webu. Uvedením odkazu na stránky s předměty autorskoprávní ochrany dochází k dalšímu šíření těchto děl, neboť návštěvnost stránek může být díky odkazu podstatným způsobem znásobena. Oprávněná osoba nebo sám autor se tak bude samozřejmě

---

¹³⁶ ČERMÁK, Jiří. Internet a autorské právo. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. str. 211-212. ISBN 80-7201-423-4.

¹³⁷ tamtéž

domáhat odstranění odkazu, aby zamezila dalšímu šíření díla přes uvedený odkaz. Otázkou však zůstává, jakou mírou konkrétní odkaz skutečně ovlivní návštěvnost webových stránek potažmo nelegální šíření díla.¹³⁸

Dle ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) AZ se autor může domáhat zákazu ohrožení svého práva. S odkazem na toto ustanovení lze dovodit, že se může autor či osoba oprávněná domáhat odstranění odkazu přímo po jeho poskytovateli. Odpovědnost za případnou škodu bude odvislá na posouzení každého jednotlivého případu dle OZ. Obecně lze říci, že odpovědnost poskytovatele odkazu za obsah cílového místa je naším právem dovozována, přičemž zbavit se jí lze pouze tehdy, když je prokázáno, že poskytovatel o protiprávním obsahu nevěděl. Polčák však ve své publikaci¹³⁹ uvádí, že to je především případ, pokud se změnil bez vědomí poskytovatele obsah cílového místa či pokud v době uveřejnění linku nebylo možné obsah cílového místa náležitě zjistit. Evidentně tedy nebude stačit pouhé tvrzení o neznalosti protiprávní povahy předmětného obsahu bez obhajitelného a jasného důvodu či příčiny.

Embedded link

V současnosti je velmi aktuálním tématem tzv. embedded link či embedovaný link. Embedovaný link je druh vloženého odkazu, který umožňuje *de facto* přetáhnout webový obsah a zpřístupnit jej v rámci své webové stránky. Tento odkaz je schopen zvýšit interakci návštěvníků a jejich dlouhodobou retenci na webu, což je z hlediska zisků z reklamy pro provozovatele příhodné. Systém embedded linků spočívá v tom, že uživateli může být zpřístupněn obsah cizí webové stránky, aniž by musel opustit tu původní, na kterou primárně vstoupil. Jinými slovy Embedded link umožňuje zobrazit obsah nahraný na jiném místě, aniž by musel uživatel opustit prvotní stránku.¹⁴⁰

Tento specifický druh linku byl řešen v rámci řízení před českými soudy v ostře sledované kauze mladistvého piráta z Liberce, jehož jméno bylo v rámci anonymizace skryto pod pseudonym „tulipán“, z čehož budu i nadále vycházet. Tulipán pomocí

---

¹³⁸ ČERMÁK, Jirí. Internet a autorské právo. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. str. 211-214. ISBN 80-7201-423-4.

¹³⁹ POLČÁK, Radim. Právo na internetu: spam a odpovědnost ISP. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. v, s. 102 - 103. Právo a IT. Právo pro denní praxi. ISBN 978-80-251-1777-4.

¹⁴⁰ What is an Embed Link? PIXPA [online]. 2015 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://support.pixpa.com/hc/en-us/articles/201554904-What-is-an-Embed-Link-How-can-I-add-it-to-my-website->

embedded linků, které umístil na své webové stránky, umožnil uživatelům přístup k neoprávněným rozmnoženinám filmových a televizních děl umístěných na externích serverech tak, že kdokoli k nim mohl mít prostřednictvím stránky přístup na místě a v čase podle své vlastní volby počítačovou sítí Internet, aniž by k tomu měl souhlas nositelů autorských práv. Tulipán nereagoval ani na dopis České protipirátské unie, která zastupovala nositele práv, a tak se celou věcí začaly zabývat orgány činné v trestním řízení, neboť s přihlédnutím ke skutečnosti, že mladistvý tulipán zpřístupnil něco kolem 2500 autorských děl, rozsah jeho protiprávního jednání nebylo možné kvalifikovat jako *nepatrný zásah*.¹⁴¹

Nakonec se případ dostal až k Nejvyššímu soudu ČR, kdy v jeho rozhodnutí sp. zn. 8 Tdo 137/2013 judikoval, že embedded linky je nutné považovat za porušení autorských práv ve smyslu porušení práva na sdělování díla veřejnosti. Vzhledem k tomu, že je toto rozhodnutí pro právní posouzení linků převratné, dovolím si citovat právní větu Nejvyššího soudu:

Za neoprávněný zásah do zákonem chráněných práv ve smyslu § 270 odst. 1 tr. zákoníku lze považovat i takové jednání pachatele, který na Internetu v prostoru vyhrazeném pro své internetové stránky umístí odkazy (tzv. embedded linky) umožňující neoprávněný přístup k rozmnoženinám děl (např. filmových a televizních) umístěných na externích serverech tak, že kdokoli k nim může mít prostřednictvím takové internetové stránky přístup, aniž by k tomu měl souhlas nositelů autorských práv, a využije tzv. hostingu s možností uložení dat na serveru. V takovém případě totiž pachatel (umístěním tzv. embedded linku) umožnil přístup k rozmnoženině díla, a to jako osoba odlišná od osoby, která je vlastníkem této rozmnoženiny nebo jinou oprávněnou osobou, což je činnost, již je nutné považovat za porušení autorských práv k jednotlivým dílům a porušení práva na sdělování díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 1, 2 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších právních předpisů.¹⁴²

Z rozhodnutí je dále zřejmé, že soudy rozlišují mezi odkazem na cizí cílové místo a vloženým přehrávačem na vlastní platformě. Hlavním aspektem druhé možnosti je, že je

¹⁴¹ Pozn. autora: Pokud by neoprávněný zásah byl nepatrný, nejednalo by se o trestný čin, nýbrž by odpovědná osoba byla pouze odpovědná za přestupek či by se řešila pouze odpovědnost soukromoprávní.

¹⁴² Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 8 Tdo 137/2013 ze dne 27. 02. 2013

uživateli zpřístupněn obsah v původním prostředí. Tento způsob linkingu potom soud subsumuje pod sdělování díla veřejnosti dle ustanovení § 18 AZ, nehledě na to, že zdrojový soubor je umístěný zcela na jiném médiu jako např. YouTube, přičemž k primárnímu zdrojovému nezákonnému obsahu nemá provozovatel stránky s embedded linkem vůbec žádný vztah.

Tomuto tématu se také pochopitelně v rámci své jurisdikce věnoval i Soudní dvůr EU, jehož názor ohledně embedded linku není až tak zcela jednoznačný. Příklad se týkal žaloby společnosti BestWater International, která žalovala dva subjekty za zveřejnění svého videa na jejich webových stránkách, kdy tak učinili pomocí embedded linku vytvořeného z původního média YouTube, kam společnost BestWater International své video umístila. Ve svém rozhodnutí ze dne 21. 10. 2014 ve věci SDEU C-348/13 se SDEU zabýval otázkou, zda lze umístění cizího videa na vlastní internetové stránky, jinými slovy umístění embedded linku, posuzovat jako sdělování veřejnosti ve smyslu s ustanovením čl. 3 odst. 1 Směrnice č. 2001/29/ES o harmonizaci některých aspektů práva autorského a práv souvisejících s právem autorským v informační společnosti („informační směrnice“).¹⁴³

Čl. 3 odst. 1 Směrnice zní: „*státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.*“

SDEU se v rámci své judikatury uchyluje k právnímu názoru, že zpřístupnění díla ve smyslu sdělování veřejnosti podle čl. 3 odst. 1 Informační směrnice lze považovat až tehdy, pokud bylo určeno „*nové veřejnosti*“.¹⁴⁴ Pojem *nová veřejnost* má znamenat takový okruh uživatelů, který nebyl nositeli práv zahrnut do plánovaného rozsahu veřejnosti během prvního udělení svolení ke sdělení veřejnosti. V tomto případě se dle výkladu SDEU nejednalo o sdělování veřejnosti, neboť předmětné video bylo již přístupné na médiu YouTube, přičemž poskytovatel embedovaného linku nepoužil specifickou technologii k umístění odkazu. SDEU doslova v rozhodnutí uvedl následující právní větu: „*od okamžiku, kdy je dílo volně přístupné na internetových*

---

¹⁴³ Rozhodnutí SDEU C-348/13 ze dne 21. 10. 2014

¹⁴⁴ Rozhodnutí SDEU C-348/13 ze dne 21. 10. 2014

stránkách, na které se odkaz vztahuje, je třeba mít za to, že když nositel autorských práv povolil sdělování tohoto díla veřejnosti, tak musel vzít v potaz, že veřejností se rozumí všichni uživatelé Internetu.“ Vzhledem k tomuto rozhodnutí můžeme usuzovat, že pokud byl udělen primární souhlas autora či oprávněné osoby z autorských práv ke sdělování díla veřejnosti a poskytovatel embedded linku nezpřístupnil dílo tzv. nové veřejnosti a nebyl při tom použit specifický technologický nástroj, nejedná se o porušení autorského práva. Osobně tento judikát považuji za nesprávný, a to především z důvodu neurčitosti a nepřesného pojetí pojmu nové veřejnosti, který bude v budoucnu dle mého názoru komplikovat vymáhání práv autorů.

3.5. Odpovědnost poskytovatele obsahu (content provider liability)

Poskytovatel obsahu je takový subjekt, který vytvořil nebo nechal vytvořit obsah, který je následně zpřístupněn online, prostřednictvím poskytovatele volného prostoru, kdy mu vyhradí určitý prostor na svém serveru. Pojetí odpovědnosti je u tohoto typu, dá se říci, jednoznačné. V tomto případě může poskytovatel obsahu porušit autorské právo, jmenovitě právo autora na sdělování díla veřejnosti podle ustanovení § 18 AZ neoprávněným zpřístupněním díla bez potřebné licence. Jak už bylo vysvětleno v předchozích kapitolách, zavinění v tomto případě není rozhodující, neboť se jedná o objektivní odpovědnost. Poskytovatel obsahu je plně odpovědný za porušení autorského práva, přičemž dále odpovídá za náhradu škody vzniklou nezákonným zpřístupněním díla. Bude se jednat o odpovědnost za škodu se zaviněním dle OZ, ovšem vzhledem k tomu že poskytovatel obsahu zpřístupnil autorské dílo úmyslně, není možné se v tomto případě vyvinut. Skutečnost, že poskytovatel nevěděl, že nakládá s předmětem ochrany autorského práva, jej neomlouvá, a pro posouzení odpovědnosti za škodu není relevantní.¹⁴⁵ Dále zde přichází v úvahu taktéž nárok na vydání bezdůvodného obohacení dle OZ. Ustanovení § 40 odst. 4 AZ speciálně upravuje výši tohoto bezdůvodného obohacení, kdy tato *výše bezdůvodného obohacení vzniklého na straně*

---

¹⁴⁵ MAISNER, Martin a Zdeněk VANÍČEK. Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 12-13. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-964-7

toho, kdo neoprávněně nakládal s dílem, aniž by k tomu získal potřebnou licenci, činí dvojnásobek odměny, která by byla za získání takové licence obvyklá v době neoprávněného nakládání s dílem. V praxi však oproti bezdůvodnému obohacení není jednoduché vyčíslit náhradu škody, která představuje skutečnou výši vzniklé škody, kterou mnohdy oprávněný držitel licence či autor nemůže přesně stanovit.

3.6. Odpovědnost koncového uživatele

K porušení autorského práva na Internetu koncovým uživatelem samozřejmě dochází často, byť lze namítat, že vzhledem k výjimkám uvedeným v ustanovení § 30 AZ výskyt porušování autorského práva ze strany koncových uživatelů v porovnání s jinými subjekty je menší. Pokud uvážíme následky a jejich škodlivost pro konkrétní autory, je otázkou, do jaké míry protiprávní jednání koncových uživatelů na poli autorských práv ovlivňuje případné skutečné zisky plynoucí z odměn autorů s ohledem na ztráty, které jsou způsobeny právě pirátstvím koncových uživatelů. Koncový uživatel („klient“) užívá Internet jakožto koncový zákazník nejčastěji k vyhledávání informací nebo užívá jiné služby, ovšem vždy v postavení zákazníka nikoliv v roli poskytovatele. Pro posouzení, zda lze daný subjekt považovat za koncového uživatele, je třeba zkoumat, jaké postavení zaujímá v rámci sítě, popřípadě jaká je jeho činnost. V případě některých činností může jeden subjekt vystupovat i jako koncový uživatel i jako poskytovatel, neboť se tyto dvě roviny mohou prolínat. Avšak pro účely právního posouzení odpovědnosti je nutné povahu činnosti odlišovat. Činnost jednotlivých koncových uživatelů se liší, s čímž se diferencuje i případná odpovědnost. Meritum činnosti koncového uživatele představuje stahování dat ze sítě (download) a nahrávání dat na síť (upload). „Postování“ neboli umístování odkazů (linking), které se také dotýká činnosti koncového uživatele, bylo přiblíženo již v předešlé kapitole.

V případě downloadu neboli stahování obecně dochází k užití díla, a to k rozmnožení díla dle ustanovení § 12 odst. 4 písm. a) AZ a dále pak dle § 13 AZ, jelikož stažením dojde logicky k vytvoření kopie, která je uložena v paměti zařízení uživatele, přičemž originál díla popřípadě originální kopie zůstane na cílovém místě, kde je původně uložena. Ustanovení § 30 AZ však stanovuje tzv. výjimky z užití, a to v tom smyslu, že *za užití díla podle AZ se nepovažuje užití pro osobní potřebu fyzické*

osoby, jehož účelem není dosažení přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu.¹⁴⁶ Vzhledem k tomuto ustanovení lze dovodit, že veškeré rozmnožování pro osobní potřebu nepodléhá souhlasu autora, a to s výjimkou pořízení rozmnoženiny počítačového programu, elektronické databáze a taktéž rozmnoženinu jakož i napodobeninu architektonického díla stavbou.¹⁴⁷

Obecné ustanovení týkající se výjimek a omezení autorského práva upravuje ustanovení § 29 odst. 1 AZ, kde je zakotven tzv. třístupňový test, dle kterého lze dospět k závěru, zda jde o volné užití díla nebo o bezplatnou zákonnou licenci či nikoliv. V rámci tohoto testu musí být kumulativně splněny tři podmínky:

- 1) *výjimky a omezení práva autorského uplatnit pouze ve zvláštních případech stanovených v autorském zákoně,*
- 2) *pouze tehdy pokud takové užití díla není v rozporu s běžným způsobem užití díla,*
- 3) *jen tehdy, pokud jím nejsou nepřiměřeně dotčeny oprávněné zájmy autora.*

Tento test lze vnímat jako obecné vodítko pro posouzení jednotlivých případů, které je nepostradatelné pro posouzení sporných případů v praxi. Explicitní pravidlo týkající se volného užití ovšem AZ přesněji stanoví ve svém ustanovení § 30 odst. 2, kdy platí, že *do práva autorského tak nezasahuje ten, kdo pro svou osobní potřebu zhotoví záznam, rozmnoženinu nebo napodobeninu díla.* Právě toto ustanovení je podstatné pro stahování na Internetu, jelikož pokrývá významnou část veškerého stažitelného obsahu.¹⁴⁸ Aby se skutečně jednalo o volné použití díla v rámci výjimek dle AZ, je potřeba náležitě dodržet následné použití staženého díla pro osobní potřebu. Pokud se tedy uchýlíme ke striktní aplikaci normy a nebudeme zkoumat závažnost porušení, lze prohlásit, že pokud koncový uživatel poskytne stažené dílo například jeho předem neurčenému okruhu přátel, jedná se již o porušení autorského práva.¹⁴⁹ Dle komentáře je „osobní potřebou“ zapotřebí rozumět *užití díla v soukromí uživatele, a to v souladu s osobnostním právem na ochranu soukromí fyzické osoby a v rámci výkonu*

---

¹⁴⁶ Ustanovení § 30 odst. 1 zák. 121/2000 Sb. o právu autorském

¹⁴⁷ Ustanovení § 30 odst. 3 zák. 121/2000 Sb. o právu autorském

¹⁴⁸ ČERMÁK, Jiří. Internet a autorské právo. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. str. 50-55. ISBN 80-7201-423-4.

¹⁴⁹ Pozn. autora: Dále bude tato tematika ještě upřesněna v souvislosti s vysvětlením v Komentáři.

*tohoto osobnostního práva. Účelem „osobní potřeby“ může být např. sebezvědomění, samostudium, osobní zábava apod.*¹⁵⁰ Pro upřesnění je nutné zmínit, že pro účely volného užití díla musí být dílo zveřejněné.¹⁵¹

Problém, který skýtá česká úprava je neexistence ustanovení, které by zmiňovalo specifikaci zdroje pro takové stažení pro osobní potřebu. Přesněji řečeno AZ nestanoví, zda se musí jednat o legální zdroj, například ve smyslu původního zdroje, který byl vytvořen autorem. Bez podobného ustanovení AZ de facto připouští stahovat dílo ze zdroje, které je na Internetu umístěn neoprávněně, čímž je porušováno autorské právo. Následkem takového výkladu je tak posvěcení šíření nelegální kopie. Otázkou však je, zda a do jaké míry můžeme koncovému uživateli přičítat odpovědnost za stažení dat z nelegálního zdroje, aniž bychom zkoumali, zda o skutečnosti, že se jedná o nelegální rozmnoženinu, věděl či vědět měl. Problém v rámci české úpravy s rozlišením legálních a nelegálních zdrojů pro účely stažení je možné konfrontovat s rozhodnutím SDEU ve věci C-435/12 ACI Adam BV proti Stichting de ThuisKopie a Stichting Onderhandeligen ThuisKopie vergoeding ze dne 10. 4. 2014. SDEU v tomto případě mimo jiné řešil předběžnou otázku, zda čl. 5 odst. 2 písm. b) Směrnice č. 2001/29, popřípadě ve spojení s čl. 5 odst. 5 je vykládán v tom smyslu, že v něm uvedené omezení autorského práva pro rozmnoženiny, které splňují požadavky uvedené v tomto článku, platí nezávisle na tom, zda se exempláře díla, ze kterého rozmnoženiny pocházejí, dostaly do dispozice příslušné fyzické osoby zákonným způsobem, to znamená bez porušení autorských práv nositele práv, nebo toto omezení platí jen pro rozmnoženiny, které pocházejí z exemplářů, které se do dispozice příslušné fyzické osoby dostaly bez porušení autorského práva?¹⁵²

SDEU se v tomto případě vyjádřil jednoznačně, kdy judikoval, že *nelze tolerovat vnitrostátní právní předpisy, které nečiní žádný rozdíl mezi soukromými rozmnoženinami pořízenými z oprávněných zdrojů a rozmnoženinami pořízenými z padělaných či nedovolených zdrojů*¹⁵³.

---

¹⁵⁰ TELEEC, Ivo. Autorský zákon: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. xviii, str. 346. Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

¹⁵¹ Ustanovení § 29 odst. 2 zák. 121/2000 Sb. o právu autorském

¹⁵² Znění 1. předběžné otázky předložené SDEU ve věci C-435/12

¹⁵³ Bod 37 Rozsudku SDEU ve věci C-435/12

Dostí alarmující se může jevit dikce části rozsudku v bodě 38, která de facto prohlašuje, že naše tuzemská úprava je v rozporu s předmětnou směrnicí, když SDEU uvádí, že *kromě toho uplatnění takových vnitrostátních právních předpisů, jaké jsou dotčeny v původním řízení, které nerozlišují podle toho, zda zdroj, z něhož je rozmnoženina pro soukromé užití pořízena, je oprávněný či neoprávněný, je s to porušit některé podmínky stanovené v čl. 5 odst. 5 směrnice 2001/29.*

SDEU dále argumentuje ve 39. bodu rozsudku takto: *Kdyby se totiž připustilo, že takové rozmnoženiny mohou být pořízeny z neoprávněného zdroje, podporovalo by to oběh padělaných děl nebo nedovolených napodobenin, čímž by se zákonitě snížil objem prodeje nebo jiných zákonných obchodů souvisejících s chráněnými díly, což by bylo v rozporu s běžným způsobem užití uvedených děl.*

V bodě 41 SDEU navíc uvádí, že vzhledem z úvah v jeho rozsudku vyplývá, že *čl. 5 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/29 musí být vykládán v tom smyslu, že se nevztahuje na případ, kdy jsou soukromé rozmnoženiny pořízeny z neoprávněného zdroje.*

Toto téma obsahuje ještě mírně skrytou nedořešenou otázku ohledně pojmosloví, a to sice, čím je přesně myšlen „oprávněný odkaz“, což může citelně ovlivnit celý koncept problematiky. S ohledem na tento rozsudek lze polemizovat o správnosti či úplnosti dikce české úpravy ohledně zdrojů stahovaného díla. V rámci judikatury se možná české soudy budou snažit vyjít z tohoto stanoviska SDEU a výkladem dospějí ke stejnému názoru, ovšem konformitu výše citovaného rozhodnutí s českým Autorským zákonem budou hledat nejspíše marně.

Koncept stahování dat do paměti zařízení koncového uživatele s ohledem na technologický pokrok se stává stále méně atraktivní, přičemž dlouhodobý trend představuje „poznávání“ obsahu online bez jeho stažení. V poslední době se začíná masivně prosazovat tento druh činnosti tzv. „Streaming“, která právě spočívá ve sledování hudebního či audiovizuálního obsahu koncovým uživatelem, aniž by bylo nutné soubor trvale stáhnout do paměti zařízení. Právní náhled na Streaming je v podstatě podobný jako u standardního downloadu. Stejně jako ve výše popsaném režimu, může koncový uživatel volně užít dílo za podmínek stanovených v ustanoveních § 29 a § 30 AZ. Opět musí uživatel dodržet užití pro osobní potřebu.

V rámci širší konkretizace termínu užití pro osobní potřebu potažmo užití díla v soukromí uživatele, je nutno zmínit pojetí tohoto pojmu ve světle komentáře AZ¹⁵⁴, jelikož pro Streaming autorských děl je v praxi důležité určit podmínky tohoto užití. Komentář totiž uvádí, že *užitím díla v rámci soukromí lze, s ohledem na rozumné uspořádání právních poměrů, chápat užití v rámci domácnosti zhotovitele rozmnoženiny, jakož i v rámci okruhu osob jemu blízkých (Srov. angl. termín home taping)*. Cílem tohoto pojetí je bezesporu eliminace příliš striktního výkladu, kdy dále komentář upřesňuje, že však individuální určenost osob není nutně vázána na příslušníky domácnosti, ale může se jednat i o pozvaného hosta, který je předem individuálně určený.¹⁵⁵

Nejvíce problematická je však otázka uploadu, tedy nahrávání dat koncovým uživatelem na síť. Přesněji se uploadem rozumí odeslání jakýchkoliv dat na jiný server na síti Internet. Z právního hlediska je nutné nejdříve objasnit, jakou povahu má nahrávané dílo a kam je přesně umístováno. Upload díla na síť Internet může být za splnění několika podmínek legální. Uploadem na server dochází opět k rozmnožení díla ve smyslu ustanovení § 12 odst. 4 písm. a) AZ a dále pak dle § 13 AZ, kdy koncový uživatel nebude jednat protiprávně, pokud vytvoří tuto kopii pouze pro osobní potřebu. Znamená to například situaci, kdy nahraje dílo na své cloudové úložiště¹⁵⁶ pouze za účelem soukromého zálohování, lze dovodit, že se jedná o volné použití díla dle § 30 odst. 2 AZ. Právní problém ohledně uploadu spočívá především v tom, zda je dílo po nahrání koncovým uživatelem posléze sdíleno, kde bychom dovodili porušení ustanovení § 12 odst. 4 písm. f) a dále dle ustanovení § 18 AZ. Sdělování díla veřejnosti samozřejmě nelze podřadit pod volné užití díla, jelikož se nejedná o použití pro vlastní potřebu. Pokud tedy uživatel nahraje dílo na úložiště typu ulozto.cz, kdy je posléze navíc zaindexováno, a je de facto dostupné pro každého uživatele Internetu, jedná se o protiprávní jednání ve smyslu porušení ustanovení § 12 odst. 4 písm. f) a § 18 AZ.

---

¹⁵⁴ TELEEC, Ivo. Autorský zákon: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. str. 345- 346 Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

¹⁵⁵ TELEEC, Ivo. Autorský zákon: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. str. 345 – 346. Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

¹⁵⁶ Pozn. autora: „Cloudová“ úložiště jsou úložiště s funkcí ukládání dat na serveru dostupném na síti Internet. internetu.

Pokud uvažujeme, že je koncovým uživatelem nahráno dílo na server, který není schopný soubory indexovat, dílo není označeno poznatelné z důvodu změny názvu souboru a přístup k němu je ještě kontrolován heslem, lze mít za to, že koncový uživatel autorské právo neporušil. Jiná situace by ovšem nastala, pokud by prostřednictvím warezových fór, které shromažďují údaje o umístění autorských děl, odkazoval na umístěný soubor. Zveřejněním odkazu na blogu, diskusním fóru atp., který vede k cílovému místu, kde je rozmnoženina díla umístěna (původně jen pro osobní potřebu), dochází k zásadní změně v povaze onoho uploadu. Po zveřejnění odkazu totiž dochází opět k porušení AZ, jelikož koncový uživatel neoprávněně sděluje dílo veřejnosti.

3.7. Peer-to-Peer síť

Jak už bylo nastíněno v podkapitole týkající se poskytovatelů služby přenosu informací, peer-to-peer síť (dále též jen „P2P“) je technologické řešení, kdy centrální servery ztrácejí význam, neboť zpřístupňování děl může probíhat po decentralizované síti počítačů koncových uživatelů, které mají v rámci úrovně stejné postavení. Z povahy vzájemného postavení uživatelů vzniklo i pojmenování pro toto technické řešení. „Peer-to-peer“ aneb „rovný s rovným“ je založený na obousměrném toku dat, kdy koncový uživatel plní jak roli serveru, tak roli klienta.¹⁵⁷ Právní postih jednotlivých koncových uživatelů (resp. uživatelů peer-to-peer sítě) je neefektivní a téměř nemožný, a proto, jak již bylo řečeno, je v tomto případě nutné dovozovat odpovědnost i jiných subjektů, kteří umožňují nebo usnadňují uživatelům síť navazovat spojení a tvořit tak tuto síť. Typicky se jedná například o provozovatele databází torrentů, jejichž odpovědnost bude rozebrána dále. Jistě je třeba podotknout, že odpovědnost jednotlivých uživatelů sítě však není vyloučena, i když je v praxi obtížně postihována.

V dnešní době je stále nejvíce populární zvláštní kategorie P2P sítí, jejímž základem je technologie BitTorrent. Technologie využívá tzv. torrent soubory, které slouží pouze

---

¹⁵⁷ ČERMÁK, Jiří. Ochrana autorského práva v prostředí peer to peer sítí typu BitTorrent s přihlédnutím k rozsudku ve věci The Pirate Bay. Právní rozhledy [online]. 2010, (8) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

jako lokalizační údaj samotného díla v rámci sítě. Torrent soubor odkazuje na skutečné dílo, které je uloženo u některého z uživatelů na pevném disku. Dále se pak tyto metasoubory rozšiřují mezi uživatele sítě, a to nejčastěji pomocí databáze torrentů s fulltextovým vyhledávačem (BitTorrent index). Vyhledávač torrentů je pro uživatele klíčový, neboť dle názvů původních děl lze následně dohledat, aby se uživatelé mohli lépe zorientovat. Pokud tedy uživatel označovaný jako „leecher“ (uživatel, který chce stáhnout dílo) nalezne vhodného „sedera“ (uživatel, který má k dispozici dílo na pevném disku). Následně pak pomocí speciálního serveru k tomu určeného tzv. BitTorrent trackeru dochází k navázání spojení a sdílení děl. Pro úplnost je třeba uvést, že k používání sítě BitTorrent je potřebný také pomocný program tzv. BitTorrent client, který po propojení s BitTorrent trackerem přijímá části dat (části určitého díla).

Téma peer-to-peer sítí zvláštní kategorie se stalo více komentované a sledované po vydání rozhodnutí ve věci The Pirate Bay, které celkem sofistikovaně pojalo odpovědnost provozovatelů BitTorrent indexu.

Rozhodnutí The Pirate Bay

Důležité rozhodnutí pro téma peer-to-peer sítí bylo vydáno švédským soudem dne 17. 4. 2009, kdy byli odsouzeni čtyři obžalovaní švédští občané, kteří provozovali server The Pirate Bay (dále též jen „TPB“). Je třeba připomenout, že server je provozován a je plně funkční i dnes a stále se řadí mezi největší a nejvíce používané. The Pirate Bay umožňuje fulltextové vyhledávání torrent souborů a jejich následné ukládání, ale také lze prostřednictvím serveru The Pirate Bay navázat spojení mezi uživateli, což znamená, že působí také jako BitTorrent tracker.¹⁵⁸

Rozsudek dovedl trestní odpovědnost provozovatelů TPB, a to za určitou formu účastenství na trestném činu porušování autorských práv z toho důvodu, že umožnili třetím osobám prostřednictvím TPB neoprávněně rozšiřovat autorská díla. Celá věc byla řešena švédským právem, které podobně jako česká právní úprava zná účastenství na trestném činu jiných osob. I přesto, že na TPB nebyla přímo umístěna autorská díla,

---

¹⁵⁸ ČERMÁK, Jiří. Ochrana autorského práva v prostředí peer to peer sítí typu BitTorrent s přihlédnutím k rozsudku ve věci The Pirate Bay. Právní rozhledy [online]. 2010, (8) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

tudíž nedocházelo k přímému porušení autorského práva, byli obžalováni uznáni vinnými za své jednání spočívající v napomáhání či usnadňování páčání trestného činu jinými osobami. Vzhledem k tomu, že soud dovedl protiprávní jednání uživatelů TPB za neoprávněný zásah do autorských práv, jmenovitě sdělování díla veřejnosti, bylo možné dovést i účastenství provozovatelů serveru.¹⁵⁹ Soud shledal, že *provozováním webové stránky, která poskytovala rozvinuté vyhledávací funkce, jednoduchý způsob nahrávání (upload) a ukládání dat, zprostředkovávání spojení mezi uživateli, kteří sdíleli chráněná díla pomocí BitTorrent trackeru, který byl provozován spolu s webovou stránkou, aktivity serveru The Pirate Bay napomáhaly k páčání trestné činnosti třetími osobami.*¹⁶⁰

Obrana jednoho z obžalovaných také spočívala v argumentaci, že je jakožto prostý provozovatel serveru ve výjimečném postavení, a že se na něj vztahuje režim výjimek stanovených směrnicí č. 2000/31/ES o elektronickém obchodu. Soud však tuto argumentaci odmítl. Nakonec soud odsoudil všechny čtyři obžalované k trestu odnětí svobody na dobu trvání jednoho roku a dále jim uložil, aby společně zaplatili 30 miliónů švédských korun.

Jak uvádí Čermák ve svém článku,¹⁶¹ z právního hlediska je zásadní nepřímá odpovědnost provozovatelů databází torrentů, popř. provozovatele BitTorrent trackeru, a to ve spojení s přímou odpovědností uživatelů sítě za neoprávněný zásah do autorského práva.

Pokud hovoříme o přímé odpovědnosti koncových uživatelů, resp. uživatelů peer-to-peer, lze říci, že právní kvalifikace není toliko odlišná od nahrávání či stahování přímo ze serverů. Pokud uživatel zpřístupní prostřednictvím sítě BitTorrent soubor, který představuje autorské dílo, dopouští se porušení autorského práva ve smyslu sdělování díla veřejnosti dle ustanovení § 18 odst. 2 AZ. Když si naopak uživatel stáhne soubor prostřednictvím BitTorrent sítě, lze dovést, že se jedná o rozmnožení díla ve

---

¹⁵⁹ tamtéž

¹⁶⁰ MAISNER, Martin a Zdeněk VANÍČEK. Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 122 - 123. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-964-7.

¹⁶¹ ČERMÁK, Jiří. Ochrana autorského práva v prostředí peer to peer sítí typu BitTorrent s přihlédnutím k rozsudku ve věci The Pirate Bay. Právní rozhledy [online]. 2010, (8) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

smyslu ustanovení § 13 AZ, ovšem ve spojení s ustanovením § 29 odst. 1 a § 30 AZ se bude často jednat o volné užití díla.

V souvislosti s odpovědností uživatelů BitTorrent sítě vyvstává problém ohledně kvalifikace poskytování resp. zpřístupnění pouze části dat, ze kterých sestává dílo, ovšem nejedná se o dílo jako celek. Technické řešení spočívá v tom, že v rámci tzv. roje (swarm) dochází k transferu různých částí díla od různých uživatelů. Ani soud v případě The Pirate Bay se touto otázkou nezabýval, ovšem relevantní otázkou je, zda lze skutečně dovést odpovědnost za porušení autorského práva uživatelů označovaných jako „seeders“, spočívající v porušení práva na sdělování díla, když tento konkrétní uživatel sdílí pouze části předmětného díla a nezpřístupňuje dalšímu uživateli dílo jako celek.

V rozhodnutí¹⁶² o případě Infopaq International A/S v. Danske Dagblades Forening vydané SDEU v roce 2009, které rozebíralo právě ochranu části autorského díla, soud judikoval, že *úkon učiněný během procesu sběru údajů, který spočívá v elektronickém uložení výňatku z chráněného díla složeného z jedenácti slov, jakož i ve vytištění tohoto výňatku, lze podřadit pod pojem rozmnožování po částech, což jsou prvky, které byly převzaty vyjádřením autora vlastního duševního výtvoru*. S přihlédnutím k tomuto rozhodnutí je patrné, že soud přiznává autorskoprávní ochranu i relativně nepatrné části celku.¹⁶³ Užitím analogie dospějeme k závěru, že i zpřístupňování díla po částech by bylo možné považovat za sdělování díla veřejnosti, ovšem v případě BitTorrentu postrádáme ono *vyjádření autora vlastního duševního výtvoru*, neboť před dokončením stažení celého díla nelze dílo samozřejmě užít resp. dílo nebude vnímatelné. Nelze tedy nejspíše hovořit o tom, že každá jednotlivá část díla, která je fakticky jednotlivým uživatelem poskytnuta druhému, je samostatně chráněna jako část díla ve smyslu rozhodnutí Infopaq.¹⁶⁴

Protiargument představuje skutečnost, že uživatel „seeder“ poskytuje celé dílo, přičemž je srozuměn s tím, že zpřístupňuje dílo jako celek, nikoliv pouze malou část

---

¹⁶² Rozhodnutí SDEU C-5/08

¹⁶³ ČERMÁK, Jiří. Ochrana autorského práva v prostředí peer to peer sítě typu BitTorrent s přihlédnutím k rozsudku ve věci The Pirate Bay. Právní rozhledy [online]. 2010, (8) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

¹⁶⁴ tamtéž

tohoto díla. Lze tedy v tomto případě použít pojem „paralelní sdílení“¹⁶⁵, kdy jednotlivý uživatel si je vědom jeho úlohy ve smyslu připravenosti sdílet celé dílo, přičemž není relevantní, zda v rámci jednoho sdílení poskytne druhému uživateli pouze část díla. Tento právní názor převažuje a je možné v jeho rámci dovodit, že jednání uživatele poskytovatele („seeder“) v rámci BitTorrent sítě lze považovat za sdělování díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst 2 AZ.

Jak již bylo zmíněno na začátku, složitější je otázka týkající se odpovědnosti subjektů, kteří se podílejí na provozování peer-to-peer sítí popř. přímo BitTorrent sítě. Z důvodu absence autorských děl na provozovaných serverech nelze hovořit o přímé odpovědnosti za porušení autorských práv, nýbrž o spoluodpovědnosti s uživateli této sítě.

Tvůrci popř. výrobci programů týkající se technologie BitTorrent – tvůrci protokolu BitTorrent klientů, se jakkoliv nedopouštějí trestného jednání, jelikož zde zcela absentuje příčinná souvislost s následným použitím těchto programů za účelem porušení autorského práva. Provozovatel BitTorrent trackeru, tedy provozovatel takového serveru, který pouze zajišťuje spojení a zprostředkovává přenos dat mezi uživateli, není také jakkoliv odpovědný za porušení autorských práv, neboť jeho prostřednictvím nedochází k přenosu dat,¹⁶⁶ jelikož je pouze v roli zprostředkovatele.

Rozdílné pojetí odpovědnosti můžeme zaznamenat u provozovatele databáze torrent souborů (BitTorrent index), kteří jednak poskytují prostor pro umístění tzv. torrent souborů a zároveň poskytují uživatelům vyhledávání a třídění těchto souborů. Domnívám se, že nemůžeme učinit jednoznačný závěr ohledně odpovědnosti u tohoto typu provozovatele. Meritorní otázkou je, zda přímý online odkaz na dílo prostřednictvím databáze torrent souborů či podobného média, lze považovat za sdělování díla veřejnosti ve smyslu § 18 odst. 2 AZ či nikoliv. Převládající většina však zastává názor, že provozování BitTorrent indexu nelze klasifikovat jakožto sdělování díla veřejnosti, tudíž nelze uvažovat o přímé odpovědnosti za porušení autorského práva.

---

¹⁶⁵ tamtéž

¹⁶⁶ Pozn. autora: Nevztahuje se tak na ně ani odpovědnost poskytovatele typu *mere conduit*.

4. Další důležitá soudní rozhodnutí v souvislosti odpovědnosti za porušení autorského práva na Internetu

4.1. L'Oréal v. eBay

SDEU v tomto případě¹⁶⁷ rozhodoval o předběžné otázce ohledně odpovědnosti online aukční prodejny eBay (L'Oréal SA a další proti eBay International AG). Lze namítat, že meritum celé věci se týkalo spíše ochranných známek, avšak rozhodnutí také obsahuje problematiku odpovědnosti poskytovatele hostingu, přičemž konkrétně polemizuje o ochraně ISP, která je jim poskytována v rámci Směrnice o elektronickém obchodu.¹⁶⁸ SDEU v tomto případě dovedl, že poskytovatel hostingových služeb má *aktivní úlohu*¹⁶⁹, jelikož je obeznámen o údajích a informacích, které se týkají nabídky i samotného prodeje a prostřednictvím své podpory taktéž poskytuje i aktivní asistenci, propagaci a prezentaci zboží. V případě, že ISP takovouto aktivní úlohu skutečně má a poskytuje jakýsi „bonus service“, nemá právo se dovolávat výjimek z odpovědnosti stanovené Směrnicí o elektronickém obchodu ve smyslu „safe harbor“. Takto lze argumentovat v případě, že ISP věděl nebo mohl vědět o skutečnostech nebo okolnostech, které by jej při užití náležité obezřetnosti dovedli k informaci, že je obsah na jeho online aukční prodejně protiprávní. Pokud navíc po zjištění takovéto skutečnosti protiprávní obsah neprodleně neodstraní nebo k němu nezamezil přístup, lze dovést jeho odpovědnost.¹⁷⁰ SDEU se tedy v tomto případě přiklání na stranu ochrany cizích práv, kdy v rozhodnutí zdůrazňuje, že pokud ISP vyvine jakoukoliv aktivní činnost za účelem ovlivnění konečného obsahu, překročí hranici ochrany „safe harbor“ stanovený Směrnicí o elektronickém obchodu. Ze shrnujícího článku¹⁷¹ si dovoluji citovat obecnou specifikaci ohledně překročení hranice ISP, kdy autorka definuje překročení předmětného limitu tak, že pokud *zprostředkovatel překročí ryze technickou a pasivní*

---

¹⁶⁷ Rozhodnutí SDEU C-324/09 ze dne 12. 6. 2011

¹⁶⁸ MAISNER, Martin a Zdeněk VANÍČEK. Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 122 - 123. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-964-7.

¹⁶⁹ tamtéž

¹⁷⁰ tamtéž

¹⁷¹ CÍSAŘOVÁ, Zuzana. SOUDNÍ DVŮR ROZHODL: ISAP FILTROVAT NEMUSÍ, EBAY MUSÍ? Epravo.cz [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/soudni-dvur-rozhodl-isap-filtrovat-nemusi-ebay-musi-78958.html>

roli, jak předpokládá Směrnice o elektronickém obchodu, už nemá nárok na výjimečné postavení v rámci ochrany proti odpovědnosti. Do určité míry s tímto souhlasím, ovšem každá správa serveru, webové stránky, diskusního fóra, e-shopu či pouze jednoduchého obsahu ve formě blogu vyžaduje jistou aktivní úlohu provozovatele. Dle mého názoru je velmi obtížné definovat hranici překročení oné pasivní role poskytovatele, neboť se na provozu daného média vždy bude do určité míry podílet, což by ale znamenalo, že se ochrana dle Směrnice nebude vztahovat téměř na žádný subjekt. Autorka výše zmiňovaného článku uvedla, že tzv. otevřené systémy, rozumějme online aukční prodejny, úložiště, sociální sítě, bude jednodušší postihovat, jelikož se nově bude zkoumat, zda daný subjekt neztratil vzhledem k svému aktivnímu jednání v souvislosti s provozovaným médiem ochranu proti odpovědnosti poskytovanou Směrnicí o elektronickém obchodu, resp. zákonem č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti.¹⁷² Zatím se tento předvídaný jev v rámci české judikatury příliš nepotvrzuje, ačkoliv uběhlo pět let od vydání rozhodnutí.

4.2. GEMA v. Rapidshare

Tento případ je příkladem rozhodování sporů v oblasti IT v sousedním Německu. V kapitole týkající se hostingových providerů byl již zmíněn německý případ *Rolax vs. richarde.de*, který však může působit neaktuálně, jelikož rozhodnutí vydal německý soud v roce 2004. Případ *GEMA v. Rapidshare* řešil Vyšší zemský soud v Hamburku, kdy dne 14. 3. 2012 vydal rozhodnutí¹⁷³ ve prospěch žalobce GEMA a přiklonil se k výkladu, který přiznává ISP aktivně-preventivní povinnost. GEMA jakožto správce autorských práv šedesáti tisíc členů se domáhal na provozovateli hostingové služby Rapidshare, aby filtroval a blokoval obsah, kterým jsou porušována autorská práva. Obecně vzato, soud opět řešil roli ISP a jeho možné povinnosti týkající se preventivního dohledu. Mimo to, že soud ISP zakázal, aby prostřednictvím provozované informační služby žalovaný zpřístupňoval díla chráněná autorským právem, jež jsou pod správou

---

¹⁷² CÍSAŘOVÁ, Zuzana. SOUDNÍ DVŮR ROZHODL: ISAP FILTROVAT NEMUSÍ, EBAY MUSÍ? Epravo.cz [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/soudni-dvur-rozhodl-isap-filtrovat-nemusi-ebay-musi-78958.html>

¹⁷³ *GEMA v. RapidShare AG*, I ZR 80/12

GEMA, tak zároveň nařídil, aby přijal ochranná opatření zabráňující užití nelegálního obsahu. Tato díkce zcela otevřeně dovozuje preventivní povinnost ISP, což je v rozporu s výkladem SDEU v obou případech SABAM a zároveň v rozporu se zákazem ukládat ISP obecnou povinnost dohledu. Znovu se dostáváme k otázce, zda se případy jednotlivých providerů liší z důvodu odlišné míry jejich aktivního zásahu do jejich provozovaného média, či se jedná pouze o odlišný výklad a rozhodovací praxi jednotlivých soudů. V tomto případě však výjimečné postavení providera ve vztahu k jeho specifické činnosti či významnému aktivnímu působení nebo ovlivňování uživatelů služby soud nijak zvlášť nezmiňoval. Argumentace se spíše týkala specifikace obecné povinnosti, kdy soud zdůraznil, že povinnost ISP nekončí vymazáním protiprávního obsahu, nýbrž účinným opatřením, aby se porušení autorských práv v konkrétních případech neopakovalo,¹⁷⁴ čímž dovozuje preventivní povinnost dohledu providera. Lze připustit, že ustálená judikatura německých soudů se přiklání na stranu nositelů autorských práv, a to i přesto, že výkladová tendence SDEU je spíše naopak.

Dle mého názoru by v podobných případech měly soudy hlouběji zkoumat povahu činnosti jednotlivého ISP, a na základě zjištěných skutečností o takové činnosti rozhodnout, zda lze providera shledat odpovědným či nikoliv.

4.3. La Société Google France v. La Société Bach Films

Tento p řipad je zajímavý s ohledem na p řístup soudů k tzv. re-indexaci neoprávn n  zp řístupn n ch děl. Rozhodnutí týkající se této věci vydal francouzský Kasační soud (Cour de cassation), který působí ve francouzsk m soudním systému jako soud poslední instance. Jmenovit  pak první civilní senát (Premi re chambre civile) vydal rozhodnutí,¹⁷⁵ jež se týkal sporu mezi společností Google France a společností Bach Films v souvislosti s neoprávn n m zp řístupn n m filmu s názvem

---

¹⁷⁴ MAISNER, Martin a Zdeněk VAN  EK. Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer  esk  republika, 2012, s. 122 - 123. Právní monografie (Wolters Kluwer  R). ISBN 978-80-7357-964-7

¹⁷⁵ Arr t n  831 (12. 5. 2012), (11-13.669) – Kasační soud, první civilní senát – ECLI:FR:CCASS:2012:C100831

„L'affaire Clearstream“, který byl dostupný prostřednictvím indexovacího vyhledávače na adrese www.video.google.fr.

Rozhodnutím nižších soudů společnosti Google byla původně stanovena povinnost, aby monitorovala činnost uživatelů a filtrovala publikovaný obsah, aby bylo zabráněno jakémukoliv re-uploadu obsahu, který byl již notifikován a stažen. Francouzský kasační soud však tímto soudním rozhodnutím judikoval, že pravidlo „stay-down“¹⁷⁶ nemůže být ze strany ISP bez primárního preventivního dohledu aplikováno a bezpečně zajištěno. Uložení povinnosti primárního dohledu ISP je ale protiprávní, jelikož ukládání takovéto povinnosti je v rozporu se směrnicí o elektronickém obchodu. Tímto prohlásil, že rozhodnutí soudů nižší instance, která předcházela tomuto rozhodnutí, ve kterých je dovozena povinnost ISP aplikovat pravidlo stay-down, jsou v rozporu s právem EU a taktéž s francouzským právem.¹⁷⁷

Soud ve svém rozhodnutí také uvádí, že oprávnění z autorských práv mají monitorovat obsah webových stránek sami a v případě nalezení protiprávního obsahu upozornit zprostředkovatele, a ačkoliv je tento způsob již osvědčený a je zaveden již dlouho dobu, soud ve svém rozhodnutí, možná až zbytečně zdůrazňuje důležitost notifikace oprávněného z autorských práv. Soud poukazuje na skutečnost, že dosáhnout efektivního stahování veškerého protiprávního obsahu lze pouze pomocí kontroly a monitoringu veškerého obsahu na serveru, což je však bezpochyby primární preventivní dohled.¹⁷⁸

I s ohledem na tyto případy lze prohlásit, že se rozhodovací praxe soudů jednotlivých členských států podstatně liší, přičemž lze polemizovat nad tím, zda SDEU coby sjednotitel právního výkladu není v této oblasti nefunkční.

---

¹⁷⁶ Pozn. autora: Toto pravidlo v sobě zahrnuje zvláštní povinnost poskytovatele, která spočívá v povinném přijetí opatření s cílem zamezení triviálního re-uploadu nelegálního obsahu ať už stejným či jiným uživatele.

¹⁷⁷ MAISNER, Martin a Zdeněk VANÍČEK. Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 122 - 123. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-964-7

¹⁷⁸ C. ANGELOPOULOS. *Beyond the Safe Harbours: Harmonising Substantive Intermediary Liability for Copyright Infringement in Europe*. [online]. Instituut voor Informatierecht. 2013., 2013 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://dare.uva.nl/document/2/136139>

5. Způsoby ochrany proti pirátství

Některé způsoby ochrany proti pirátství jsou již zmíněny v předchozích kapitolách této práce. Prostředek ochrany proti pirátství představuje například rozebíraná procedura „notice and takedown“, dále jsou to zmiňované nároky podle AZ atd. Pro úplnost je ale vhodné doplnit jakýsi koncepční rámec ochrany proti pirátství. Obecně lze připustit, že je pirátství na vzestupu, což lze přisoudit i technologickému rozvoji. Nejruznější nové aplikace, nespočet filmů dostupných online, nově vyvinutý software, programy, počítačové hry, nově vydaná hudební díla atd., toto všechno je dnes silným lákadlem pro všechny uživatele počítačů a moderních technologií vůbec. Jedním z faktů je, že pirátství jen tak nevyumizí, a to z prostého důvodu, poptávka po zábavě je obrovská a zábava zdarma bude vždy představovat zábavu nejlepší.

V posledních letech lze zaznamenat posun resp. změnu v oblasti multimédií ve smyslu rozmachu online streamingu hudebních či filmových souborů. Způsob distribuce či sdělování v rámci hudebního a filmového průmyslu se změnil, jelikož trendem digitální doby jsou placené videotéky a hudební knihovny s nepřehledným množstvím obsahu za většinou nízký měsíční poplatek. Jako příklad můžeme zmínit služby jako je iTunes, Deezer, Spotify, Napster, Netflix atd. Tento trend lze označit jako prevenci proti pirátství, jelikož pro spoustu uživatelů je poplatek za velmi hodnotnou a komfortní službu přijatelný, což je příčinou absence jejich potřeby uchýlovat se k pirátství, poněvadž jsou plně saturováni prostřednictvím legálně streamovaného obsahu. Na druhou stranu lze v českém prostředí zaznamenat i tendence využívat datová úložiště nebo peer-to-peer sítě, a to z důvodu omezené dostupnosti či nedostatku legálního digitálního obsahu.

DRM (Digital Rights Management)

V praxi se na poli ochrany autorských práv používá řada technologických prostředků ochrany proti pirátství. Důležitým rámcem technologických prostředků proti pirátství představuje tzv. DRM (Digital Rights Management), což znamená „Správa digitálních práv“. DRM lze pojímat jako označení technologie, která oprávněným osobám z autorských práv a práv souvisejících s právem autorským zajišťuje možnost dílo identifikovat nebo sledovat či kontrolovat přístup k takovému dílu, případně omezit

jeho rozmnožování, a dále dohlížet na způsoby užívání díla.¹⁷⁹ Právní úprava DRM byla poprvé upravena směrnicí č. 2001/29/ES o harmonizaci určitých aspektů autorského práva v informační společnosti, která byla následně implementována do AZ. Koncept DRM dle zmíněné směrnice spočívá v tom, že jsou DRM technologie specifikovány a právně definovány, a že je výslovně zakázáno jejich obcházení. Navíc jsou však definována omezení autorů či osob oprávněných při aplikaci DRM technologií.¹⁸⁰

V dnešní době přestává být ochrana nosičů v hmotné podobě (CD, DVD, paměťová zařízení) tolik aktuální, a důraz začíná být kladen na ochranu autorských práv, která je užívána při zabezpečení elektronických souborů. Necht' jsou příkladem dva nejužívanější typy ochrany pro e-knihy Social DRM a Adobe DRM¹⁸¹, které chrání digitální obsah před neoprávněným užitím. Sociální DRM představuje obdobu vodoznaku, který se přidá ke kopii díla, který si uživatel zakoupil, a který je pak následně spojen s kupujícím tím, že je na dílu (v e-knize) označeno jeho jméno adresa a jiné údaje. Účinnější ochranu poskytuje Adobe DRM, který funguje na principu autorizace zařízení. Obsah je tak možné zobrazit pouze na zařízení, které má příslušnou autorizaci k určitému dílu, tudíž je zabráněno neoprávněnému kopírování díla.

Autorský zákon zmiňuje ochranu autorských práv účinnými technickými prostředky v ustanovení § 43 AZ, kdy v odst. 3 stanoví, že *účinnými technickými prostředky podle tohoto zákona se rozumí jakákoli technologie, zařízení nebo součástka, která je při své obvyklé funkci určena k tomu, aby zabraňovala nebo omezovala takové úkony ve vztahu k dílům, ke kterým autor neudělil oprávnění, jestliže užití díla může autor kontrolovat uplatněním kontroly přístupu nebo ochranného procesu jako je šifrování, kódování nebo jiná úprava díla nebo uplatněním kontrolního mechanismu rozmnožování*. Jedná se o demonstrativní výčet, což je pro účely tohoto ustanovení logické. Na druhou stranu je definice a výčet účinných technických prostředků ochrany autorských práv celkem

---

¹⁷⁹ Srov. RUMP, N. DRM: Definitions, Aspects and Overviews. In: Becker, E., Willms, B., Günnewig, D., Rump, N. (eds.) Digital Rights Management: Technological, Economic and Political Aspects. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag, 2003, s. 4.

¹⁸⁰ OTEVŘEL, Petr. DRM a hudební průmysl. *PrávoIT* [online]. 2007 [cit. 2016-04-27]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/drm-a-hudebni-prumysl>

¹⁸¹ Formáty ochrany elektronických knih [online]. Praha [cit. 2016-04-27]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/pouzivane-formaty-a-ochrany-elektronickych-knih-art5061.htm>

důležitý aspekt, neboť i ten kdo tyto prostředky jen obchází, neoprávněně zasahuje do autorských práv.¹⁸²

Závěrem lze prohlásit, že DRM představuje velmi nestálé prostředí, kdy se technologie ochrany vyvíjejí takovou rychlostí, že právní úpravu týkající se DRM lze s jistou mírou nadsázky nazývat rámcovou a příliš obecnou.

---

¹⁸² Ustanovení § 43 odst. 1 zák. č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech s ním souvisejících

Závěr

Z hlediska autorského práva lze Internet hodnotit jako velmi problematické prostředí, jelikož zde absentují jakékoliv limity sdílení dat a navíc obecná jednotná kontrola obsahu je s ohledem na množství sdělovaných dat téměř nemožná. Získané poznatky ohledně názorů veřejnosti mě donutily, abych se osobně se domníval, že problém pirátství je společností vnímán jako téma, které není společensky až tak důležité a prioritní. Podotýkám ovšem, že v posledních letech můžeme zaznamenat snahu zákonodárců zlepšit stav legislativy autorského práva i ve vztahu k pirátství. Příkladem může být i aktuálně připravovaná novela Autorského zákona, která má sice především implementovat směrnici Evropského parlamentu a Rady 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva, ale může mít také nepřímý pozitivní dopad na problematiku nelegálního užití autorských děl.

Na poli právní úpravy EU lze také sledovat určitou legislativní iniciativu, přičemž nejaktuálnějším tématem je určitě ambiciózní plán modernizace autorského práva EU, jenž byl předložen Evropskou komisí.¹⁸³ Dle všeho se jedná o dosud nejzásadnější zásah do autorskopravní ochrany v EU. Komise v tomto sdělení mimo jiné uvádí, že bude v průběhu roku 2016 zvažovat možnost změny právního rámce zejména s ohledem na porušování práv v komerčním měřítku. Komise ovšem také v tomto sdělení uznala, že úplná harmonizace autorského práva v EU formou jednotné právní úpravy je v tuto chvíli víceméně nemožná, jelikož právní úprava a rozhodování je v jednotlivých členských státech příliš odlišná.¹⁸⁴ I přesto můžeme očekávat jistou budoucí europeizaci autorského práva, což ve své podstatě považuji za logické a správné.

Otázku odpovědnosti jednotlivých subjektů ve vztahu k autorskému právu na Internetu hodnotím jako mimořádně složitou, neboť ač se mohou zdát ustanovení dle zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti popřípadě směrnice č. 2000/31/ES, o elektronickém obchodu, srozumitelná a jednoznačná, praxe

---

¹⁸³ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Směřování k modernějšímu a evropskému rámci v oblasti autorského práva. COM (2015) 626 final; Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zajištění přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu. COM (2015) 627 final.

¹⁸⁴ MIŠŮR, Peter. Evropská komise předložila ambiciózní plán modernizace autorského práva v EU. Obchodněprávní revue [online]. 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz/>

ukazuje, že se v jednotlivých případech rozhodovací praxe diametrálně liší. Rozdíly v judikatuře ohledně dovozování odpovědnosti za porušení autorského práva jsou opravdu citelné, přičemž se mnohdy nedaří nalézt sjednocující výklad ani prostřednictvím SDEU. Ve srovnání například s německou judikaturou lze uvést, že rozhodování českých soudů ve věcech týkající se odpovědnosti poskytovatelů služeb informační společnosti se jeví jako více benevolentní, kdy v rozhodnutích můžeme nalézt spíše ochranu těchto subjektů. Je pravděpodobné, že trend ohledně dovozování širší odpovědnosti poskytovatelů služeb informační společnosti se v české judikatuře teprve objeví. Dle mého názoru je třeba posuzovat otázku odpovědnosti v každém případě individuálně, což je ostatně jeden ze základních principů soudního rozhodování.

Národní právní úprava autorského práva se zdá být celkově konformní s právem EU, ovšem osobně bych doporučil jednak částečné přepracování díkce zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti ohledně limitů „safe harbor“ dle přesného znění směrnice č. 2000/31/ES, o elektronickém obchodu a dále bych doporučil vyšší míru konkretizace třístupňového testu v rámci Autorského zákona. Nejzásadnější problém ohledně conformity tuzemské právní úpravy s právem EU, na který jsem v průběhu vypracování práce narazil, představuje absence ustanovení ohledně specifikace zdroje pro stažení díla pro osobní potřebu. Jak už jsem uvedl výše ve své práci, SDEU jednoznačně uvedl, že nelze tolerovat vnitrostátní předpisy, které nerozlišují legální popř. oprávněné zdroje a padělané či nedovolené zdroje. Osobně tento problém považuji za zásadní, jelikož SDEU de facto tvrdí, že česká právní úprava je v rozporu s evropskými předpisy. Otázkou zůstává, zda nepostačí tuto otázku legálních zdrojů řešit až v rámci judikatury.

Důraznou a účinnou ochranu autorského práva považuji za důležitý aspekt moderní společnosti, ovšem tato ochrana nesmí jakkoliv zasáhnout do svobody člověka. Osobně se domnívám, že řešením je spolupráce zúčastněných skupin (autoři, kolektivní správci, provozovatelé platforem určených ke sdílení obsahu), které společně podpoří rámec moderního legálního online sdílení autorských děl dle přijatelných pravidel a za přiměřené poplatky, což alespoň částečně eliminuje motivaci páchat pirátství.

Zdroje

a) Použitá literatura

SMEJKAL, Vladimír a kol. Právo informačních a telekomunikačních systémů. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004. xxx, str. 587. Beckova edice právo a hospodářství. ISBN 80-7179-765-0.

ČERMÁK, Jiří. Internet a autorské právo. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Linde, 2003. str. 153. ISBN 80-7201-423-4.

MAISNER, Martin a Zdeněk VANÍČEK. Odpovědnost za obsah přenosu v elektronických komunikacích. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, s. 122 - 123. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-964-7.

TELEC, Ivo. Autorský zákon: komentář. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2007. str. 345-346 Velké komentáře. ISBN 978-80-7179-608-4.

GÁLA, Libor, Jan POUR a Zuzana ŠEDIVÁ. *Podniková informatika: počítačové aplikace v podnikové a mezipodnikové praxi*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, Management v informační společnosti. str. 36. ISBN 978-80-247-5457-4.

GŘIVNA, Tomáš a Jiří HERCEG. Právo na přístup k Internetu, blokace stránek a digitální gilovina. Trestněprávní revue, Praha: C.H.Beck, 2010. ISSN 1213-5313.

SUCHÝ, Václav. Nehmotné statky a průmyslová práva: jejich ochrana, oceňování a komerční využití. Vyd. 1. Praha: Technologické centrum Akademie věd ČR, 2010. ISBN 978-80-7419-037-7.

TELEC, Ivo. Přehled práva duševního vlastnictví. 1, Lidskoprávní základy, licenční smlouva. 2., upr. vyd. Brno: Doplněk, 2007. s. 75-76. ISBN 978-80-7239-206-3.

Nové trendy v autorském právu. ONDRUŠKO, Alena. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property : reflexe komunitární regulace a vybrané aplikační problémy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2015, s. 50-51. ISBN 978-80-87975-41-1.

Pohled na některé aspekty Směrnice evropského parlamentu a rady 2014/26/EU ze dne 26. února 2014 o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících o udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu. PUJMANOVÁ, Alexandra. *Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property : reflexe*

komunitární regulace a vybrané aplikační problémy. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2015, s. 36-42. ISBN 978-80-87975-41-1.

KŘÍŽ, Jan. Aktuální otázky práva autorského a práv průmyslových: Current problems of copyright and industrial property. Praha: Univerzita Karlova, 1982-, s. 76. ISBN 978-80-246-1751-0.

KOUKAL, Pavel a Jan NECKÁŘ. Autorská práva a práva související v daňových souvislostech. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. Právo (ANAG). s.46-47. ISBN 978-80-7263-687-7.

DOBŘICHOVSKÝ, Tomáš. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví: v kontextu evropského práva, dohody trips a aktivit WIPO*. Praha: Linde, 2004. s. 45-47. ISBN 80-720-1467-6.

GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 6., aktualiz. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. 310 s. 161. ISBN 978-80-7380-454-1.

DVOŘÁK, Jan a kol. Občanské právo hmotné. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer, 2013. svazků. s. 356. ISBN 978-80-7478-325-8.

POLČÁK, Radim. Právo na internetu: spam a odpovědnost ISP. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2007. v, s. 76-77. Právo a IT. Právo pro denní praxi. ISBN 978-80-251-1777-4.

b) Právní předpisy a mezinárodní dohody

Předpis č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky

Předpis č. 2/1993 Sb. Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů

Zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti

Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 273/2012 Sb. kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o určitých aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodního styku v rámci vnitřního trhu.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/24/ES ze dne 15. března 2006 o uchovávání údajů vytvářených nebo zpracovávaných v souvislosti s poskytováním veřejně dostupných služeb elektronických komunikací nebo veřejných komunikačních sítí a o změně směrnice 2002/58/ES

Směrnice č. 96/9/ES o právní ochraně databází

Směrnice č. 2000/29/ES o harmonizaci některých aspektů práva autorského a práv souvisejících s právem autorským v informační společnosti („informační směrnice“)

Směrnice č. 2014/26/EU o kolektivní správě autorského práva a práv s ním souvisejících o udělování licencí pro více území k právům k užití hudebních děl online na vnitřním trhu

Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS) - Dohoda o aspektech práv k duševnímu vlastnictví

Všeobecná deklarace lidských práv přijatá Valným shromážděním OSN dne 10. 12. 1948

Všeobecná úmluva o autorském právu (1952)

Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl (1886)

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací – Římská úmluva

Code de la propriété intellectuelle

Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o právu autorském (WCT – WIPO Copyright Treaty)

Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech (WPPT – WIPO Performances and Phonograms Treaty)

c) Internetové zdroje

Tisková zpráva ČSÚ [online]. 2015 [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/poctem-uzivatelu-internetu-jsme-preskocili-evropu>

Federal Networking Council. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Federal_Networking_Council

Brief History of the Internet [online]. USA: Internet Society [cit. 2016-02-08]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/internet/what-internet/history-internet/brief-history-internet>

Report *ITU* [online]. 2015 [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: http://www.itu.int/net/pressoffice/press_releases/2015/17.aspx

Internet Providers [online]. About Tech, 2014 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: http://compnetworking.about.com/od/internetaccessbestuses/g/bldef_isp.htm

Peering Definition [online]. Tech Target, 2007 [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: <http://searchtelecom.techtarget.com/definition/peering>

Internet Exchange Points: Collaborating for the Greater Good [online]. Internet Society, 2011 [cit. 2016-02-26]. Dostupné z: <http://www.internetsociety.org/internet-exchange-points-collaborating-greater-good>

Internet service provider. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-02-22]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Poskytovatel_internetov%C3%A9ho_připojení

Věc v právním smyslu ve vztahu k autorskému právu. *Www.epravo.cz* [online]. 2012 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vec-v-pravnim-smyslu-ve-vztahu-kautorskemu-pravu-82470.html>

SÝKORA, Matěj. *Autorské dílo ve světle právního pojetí věci v novém občanském zákoníku* [online]. In: FAIR ART, 2014 [cit. 2016-03-19]. Dostupné z: <http://www.fairart.cz/blog/autorske-dilo-ve-svetle-pravniho-pojeti-veci-v-novem-obcanskem-zakoniku/>

In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Data_retention

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu [online]. Praha: Odbor legislativy, Ministerstvo vnitra, 2012 [cit. 2016-04-05]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zakon-c-227-2000-sb-o-elektronickem-podpisu.aspx>

KLOBUŠICKÝ, Peter. Právní ochrana databází [online]. [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.kubistovaco.cz/cs/detail/24-pravni-ochrana-databazi/?PHPSESSID=77293a9efd06912b4a9e00616e2b5214>

SMEJKAL, Ladislav. Nová evropská směrnice o ochraně autorského práva v informační společnosti [online]. 2001 [cit. 2016-03-07]. Dostupný z: <http://www.ikaros.cz/nova-evropska-smernice-o-ochrane-autorskeho-prava-v-informacni-spolecnosti>

TŮMA, Pavel. NAD PROBLEMATIKOU SOULADU ČESKÉHO AUTORSKÉHO PRÁVA S PRÁVEM ES [online]. [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/nad-problematikou-souladu-ceskeho-autorskeho-prava-s-pravem-es-17035.html>

HRÁDEK, Jiří. Směrnice ES o elektronickém obchodu [online]. 2001 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=48747>

Směrnice 2000/31/ES o elektronickém obchodu [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2011 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument84531.html>

Mezinárodní smlouvy spravované WIPO [online]. 2016 [cit. 2016-03-07]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/pravni-predpisy/mezinarodni/mezinarodni-smlouvy-spravovane-wipo.html>

POLČÁK, Radim. Odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti. *Právní rozhledy* [online]. 2009, (23) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

Rozhodnutí Soudní dvora Evropské unie v oblasti služeb informační společnosti [online]. 2014 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument149037.html>

Report EK (DSM) [online]. 2016 [cit. 2016-03-15]. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/news/first-brief-results-public-consultation-regulatory-environment-platforms-online-intermediaries>

Výkladové stanovisko k § 3 až 6 zákona č.480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti [online]. Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2012 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z: <http://www.mpo.cz/dokument107038.html>

What is an Embed Link? *PIXPA* [online]. 2015 [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://support.pixpa.com/hc/en-us/articles/201554904-What-is-an-Embed-Link-How-can-I-add-it-to-my-website->

ČERMÁK, Jiří. Ochrana autorského práva v prostředí peer to peer sítí typu BitTorrent s přihlédnutím k rozsudku ve věci The Pirate Bay. *Právní rozhledy* [online]. 2010, (8) [cit. 2016-03-10]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz>

CÍSAŘOVÁ, Zuzana. SOUDNÍ DVŮR ROZHODL: ISAP FILTROVAT NEMUSÍ, EBAY MUSÍ? Epravo.cz [online]. [cit. 2016-04-20]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/soudni-dvur-rozhodl-isap-filtrovat-nemusi-ebay-musi-78958.html>

OTEVŘEL, Petr. DRM a hudební průmysl. PrávoIT [online]. 2007 [cit. 2016-04-27]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/drm-a-hudebni-prumysl>

Formáty ochrany elektronických knih [online]. Praha [cit. 2016-04-27]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/pouzivane-formaty-a-ochrany-elektronickykh-knih-art5061.htm>

C. ANGELOPOULOS. *Beyond the Safe Harbours: Harmonising Substantive Intermediary Liability for Copyright Infringement in Europe*. [online]. Instituut voor Informatierecht. 2013., 2013 [cit. 2016-04-22]. Dostupné z: <http://dare.uva.nl/document/2/136139>

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ: Směrování k modernějšímu a evropštějšímu rámci v oblasti autorského práva [online]. 2015 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2015/CS/1-2015-626-CS-F1-1.PDF>

MÍŠŮR, Peter. Evropská komise předložila ambiciózní plán modernizace autorského práva v EU. *Obchodněprávní revue* [online]. 2016 [cit. 2016-04-02]. Dostupné z: <http://www.beck-online.cz/>

d) Soudní rozhodnutí

Nález Ústavního soudu sp.zn. Pl.ÚS 24/10, ze dne 22.03.2011

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, sp.zn. 2 Ads 40/2003

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn. 8 Tdo 137/2013 ze dne 27. 02. 2013

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp.zn Tdo 966/2012 ze dne 28. 11. 2012

Rozhodnutí SDEU C-348/13 ze dne 21. 10. 2014

Rozhodnutí SDEU C-324/09 ze dne 12. 6. 2011

Rozsudek SDEU ve věci C-314/12

Rozhodnutí SDEU C-435/12 ze dne 10. 4. 2014

Rozhodnutí SDEU C-5/08

OVG Münster 8 B 2567/02

Rozhodnutí OLG Düsseldorf ze dne 7.6. 2006, č.j. I-15 U 21/06

Rozhodnutí I ZR 304/01 z 11. března 2004

GEMA v. RapidShare AG, I ZR 80/12

Rozhodnutí 239 F.3d 1004 (9th Cir. 2001) A&M Records, Inc. vs. Napster Inc.

Arret n° 831 (12. 5. 2012), (11-13.669) – Kasační soud, první civilní senát – ECLI:FR:CCASS:2012:C100831

e) Ostatní zdroje

Základní definice, vztahující se k tématu kybernetické bezpečnosti: Studie. 1. vydání. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2009.

Zpráva Rady pro lidská práva OSN ze 17. sezení, Report of the Special Rapporteur on the promotion and protection of the right to freedom of opinion and expression, Frank La Rue* [online]. 2011 [cit. 2016-03-09]. Dostupné z: http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/17session/A.HRC.17.27_en.pdf

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Návrh novely autorského zákona vedený pod poř. č. 724/0 (zkr. Novela z. - autorský zákon – EU).

RUMP, N. DRM: Definitions, Aspects and Overviews. In: Becker, E., Willms, B., Günnewig, D., Rump, N. (eds.) Digital Rights Management: Technological, Economic and Political Aspects. Berlin Heidelberg: Springer-Verlag, 2003, s. 4.

Důvodová zpráva k zákonu č. 273/2012 Sb. kterým se mění zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích)

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Směrování k modernějšímu a evropštějšímu rámci v oblasti autorského práva. COM (2015) 626 final; Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zajištění přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu. COM (2015) 627 final.

Seznam použitých zkratek

ARPA - Advanced Research Projects Agency

AZ – zák. č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon)

CPI – Code de la propriété intellectuelle

DRM – Digital Rights Management

FTP – File Transfer Protocol

GATT – General Agreement on Tariffs and Trade

HADOPI – Haute Autorité pour la diffusion des oeuvres et la protection des droits sur internet

IP – Internet Protocol

ISP – Information Service Provider

IXP – Internet Exchange Point

LZPS – Listina základních práv a svobod

OSN – Organizace spojených národů

OZ – zák. č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

P2P – Peer-to-Peer

RÚB – Revidovaná Bernská úmluva

SDEU – Soudní dvůr Evropské unie

TCP – Transmission Internet Protocol

TPB – The Pirate Bay

TRIPS – The Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights

TZ – zák. č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

ÚS – Ústavní soud

WCT – WIPO Copyright Treaty

WIPO – World Intellectual Property Organization

WPPT – WIPO Performances and Phonograms Treaty

WTO – World Trade Organization

WWW – World Wide Web

ZIS – zák. č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti)

Abstrakt

Hlavním cílem této práce je analýza a hodnocení právní úpravy autorského práva ve vztahu k odpovědnosti jednotlivých subjektů za jeho porušení v rámci sítě Internet. Práce zároveň obsahuje přehled formálních právních pramenů autorského práva a taktéž právních předpisů upravující informační společnost. Problém odpovědnosti je v práci také představen ve světle vybrané judikatury, neboť vzhledem k nepříliš detailní právní úpravě v této oblasti práva, hraje právě judikatura nezastupitelnou roli.

Důvodem pro výběr diplomové práce s tématem "Internet a autorské právo - rozsah odpovědnosti jednotlivých subjektů a způsob ochrany proti pirátství", pro mě byla určitě aktuálnost dané problematiky a také závažnost problému týkající se rozdílného výkladu v rámci judikatury. V neposlední řadě mě také zaujal dynamický legislativní vývoj v této oblasti.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, které jsou dále děleny do podkapitol. V rámci první kapitoly je rozebrán fenomén sítě Internetu, přičemž je důraz kladen především na laickou a právní definici Internetu a další pojmosloví. Jistá část této kapitoly se ovšem také věnuje jeho vývoji a fungování.

Druhá kapitola je zaměřena na autorské právo a jeho základní charakteristiku. Součástí této kapitoly je přehled právních norem autorského práva a zároveň právních norem, které upravují informační společnost.

Třetí kapitolu, která se zabývá odpovědností jednotlivých subjektů za porušení autorského práva v rámci sítě Internet, lze označit jako esenciální část práce. V této kapitole je řešena otázka odpovědnosti subjektů v souvislosti s porušením předpisů autorského práva na Internetu a související problematika včetně vybrané judikatury.

Ve čtvrté kapitole práce jsou za účelem dokreslení problému ohledně odpovědnosti rozebrány tři podstatné rozhodnutí různých soudů, která do značné míry mohou určovat a ovlivňovat budoucí judikaturu v oblasti ochrany autorského práva.

V poslední kapitole je nastíněn koncept ochrany proti pirátství, kdy je především rozebrána správa digitálních práv.

V závěru práce jsou shrnuty výsledky zjištění a zároveň predikován směr dalšího legislativního vývoje.

Abstract

The main purpose of the graduation thesis is the analysis and evaluation of copyright legislation in relation to the responsibility of individual parties for its violation within the Internet. The thesis also contains an overview of formal legal resources of copyright law and also the legislation governing the information society. The problem of responsibility is also introduced in the light of selected case law, because due to not very detailed legislation in this area of law, the jurisprudence plays a very significant role.

From my perspective the reason why I have chosen the topic "Internet and Copyright – the scope of liability of individual parties and modes of protection against piracy " for graduation thesis was definitely the topicality of the issue and the severity of the problem related to differences in interpretation in the context of case law. Last but not least it was the dynamic legislative development in this branch of law which attracted my attention.

The thesis is divided into five chapters which are further divided into subchapters. In the first chapter it is discussed the phenomenon of the Internet, while the emphasis is primarily on general and legal definition of the Internet and other terminology. A certain part of this chapter also focuses its development and its functionality.

The second chapter is focused on copyright law and its basic characteristics. Part of this chapter is an overview of laws of copyright and in addition also an overview of laws that govern the information society.

The third chapter, which deals with the responsibility of individual parties for infringement of copyright law in the context with the Internet, can be described as an essential part of the thesis. This chapter dealt with the issue of responsibility of individual entities in relation to the infringement of copyright law on the Internet, and related issues including selected case law.

The fourth chapter of this thesis illustrates the problem of the responsibility through outlined three important decisions of various courts, which can determine and influence future case law in the area of copyright protection.

The last chapter outlines the concept of protection against piracy. The mainly focused theme is the issue of digital rights management.

The conclusion summarizes the results of findings and also contains the prediction of direction for further legislative development.

Klíčová slova, Keywords

autorské právo, porušování autorského práva, odpovědnost

copyright, copyright infringement, liability